

Grupa Kapitałowa
IPOPEMA Securities S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

**za rok zakończony dnia
31 grudnia 2015 roku**

Warszawa, dnia 18 marca 2016 roku

SPIS TREŚCI

Oświadczenie o zgodności	4
Wybrane dane finansowe	5
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	7
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	10
Dodatkowe noty objaśniające	11
1. Informacje o Grupie Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A.	11
2. Skład Grupy	12
3. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	14
3.1. Założenie kontynuacji działalności	14
3.2. Identyfikacja sprawozdania	14
3.3. Oświadczenie o zgodności	14
3.4. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	14
3.5. Porównywalność danych	14
4. Istotne zasady (polityka) rachunkowości	14
4.1. Zmiany zasad rachunkowości wynikłe ze zmiany w MSSF	14
5. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	15
6. Standardy przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, ale jeszcze niezatwierdzone przez Unię Europejską	16
7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	17
7.1. Profesjonalny osąd	17
7.2. Niepewność szacunków	17
8. Zmiana szacunków	17
9. Istotne zasady rachunkowości	17
9.1. Zasady konsolidacji	17
9.2. Korekta błędów	18
9.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	18
9.4. Rzeczowe aktywa trwałe	19
9.5. Wartości niematerialne	20
9.6. Instrumenty finansowe	20
9.7. Należności	22
9.8. Utrata wartości	23
9.9. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	23
9.10. Kapitał własny	23
9.11. Zobowiązania	24
9.12. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	24
9.13. Zasada memoriału i współmierności przychodów z kosztami	24
9.14. Przychody z działalności podstawowej	25
9.15. Wynik z instrumentów finansowych	25
9.16. Płatności w formie akcji	25
9.17. Przychody i koszty finansowe	26
9.18. Podatek dochodowy	26
10. Zysk netto na akcję	26
11. Sezonowość działalności	27
12. Informacje dotyczące segmentów działalności	27
13. Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej - aktywa	32
13.1. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	32
13.2. Należności	32
13.3. Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe	34
13.4. Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	34
13.5. Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	34
13.6. Rzeczowe aktywa trwałe	35
13.7. Wartości niematerialne	36
14. Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej - kapitały	37
14.1. Kapitał podstawowy	37

14.2.	Pozostałe kapitały	38
14.3.	Udziały niekontrolujące	39
14.4.	Wymogi kapitałowe	39
15.	Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne.....	40
15.1.	Rozliczenia międzyokresowe bierne.....	40
15.2.	Rezerwa na sprawy sądowe, kary, grzywny i odszkodowania	41
15.3.	Zobowiązania (krótkoterminowe).....	41
15.4.	Obligacje.....	42
16.	Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów.....	43
16.1.	Przychody z działalności podstawowej.....	43
16.2.	Koszty działalności.....	43
16.3.	Przychody i koszty finansowe	44
16.4.	Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	44
16.5.	Przychody i koszty operacyjne	44
17.	Świadczenia pracownicze	45
17.1.	Programy akcji pracowniczych	45
18.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	45
19.	Podatek dochodowy	46
19.1.	Odroczony podatek dochodowy	47
20.	Dodatkowe informacje o instrumentach finansowych.....	48
20.1.	Wartość godziwa instrumentów niewycenianych w wartości godziwej	48
20.2.	Aktywa i zobowiązania finansowe ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.....	48
21.	Wyłączenia Spółek z konsolidacji	50
22.	Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe.....	50
23.	Gwarancje.....	50
24.	Połączenia jednostek gospodarczych i nabycia udziałów niekontrolujących	51
24.1.	Połączenia jednostek i nabycie jednostek zależnych.....	51
24.2.	Zbycie jednostek zależnych	51
25.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	51
25.1.	Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi.....	51
25.2.	Pożyczka udzielona członkom Zarządu.....	51
25.3.	Transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej.....	52
25.4.	Transakcje z jednostkami zależnymi	52
25.5.	Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	52
26.	Pozycje w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	53
27.	Leasing	54
28.	Różnice kursowe	55
29.	Zabezpieczenia na majątku Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities	55
30.	Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej oraz kontrole w spółkach Grupy	55
30.1.	Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej.....	55
30.2.	Kontrole	56
31.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	56
31.1.	Ryzyko rynkowe.....	56
31.2.	Ryzyko stopy procentowej.....	58
31.3.	Ryzyko walutowe	58
31.4.	Ryzyko cenowe.....	59
31.5.	Ryzyko kredytowe	59
31.6.	Ryzyko związane z płynnością	60
32.	Zarządzanie kapitałem	60
33.	Struktura zatrudnienia	61
34.	Instrumenty finansowe klientów.....	61
35.	Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	61
36.	Działalność zaniechana.....	61
37.	Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	62

Oświadczenie o zgodności

Zarząd IPOPEMA Securities S.A. oświadcza, że:

- wedle naszej najlepszej wiedzy skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A. oraz jej wynik finansowy;
- sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A. w 2015 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej a także opis ryzyk i zagrożeń;
- BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12, podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych na podstawie wpisu na prowadzoną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 3355, dokonujący badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Spółka BDO Sp. z o.o. oraz Biegły Rewident dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A., sporządzonego na dzień 31 grudnia 2015 roku, spełniają warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa.

Warszawa, 18 marca 2016 roku

Zarząd IPOPEMA Securities S.A.:

Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

Miroslaw Borys
Wiceprezes Zarządu

Daniel Ścigała
Członek Zarządu

Wybrane dane finansowe

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	w tys. zł		w tys. EUR	
	2015	2014	2015	2014
Przychody z działalności podstawowej	98 015	104 182	23 422	24 869
Koszty działalności podstawowej	90 760	93 059	21 688	22 213
Zysk z działalności podstawowej	7 255	11 123	1 734	2 655
Zysk z działalności operacyjnej	6 741	9 074	1 611	2 166
Zysk brutto	5 458	7 157	1 304	1 708
Zysk netto z działalności kontynuowanej	3 980	5 293	951	1 263
Zysk netto	3 980	5 293	951	1 263
Zysk netto z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)				
- zwykły	0,13	0,15	0,03	0,04
- rozwodniony	0,13	0,15	0,03	0,04
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	102 943	- 522	24 599	- 125
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 6 098	- 205	- 1 457	- 49
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1 250	- 1 607	299	- 384
Razem przepływy pieniężne	98 095	- 2 334	23 441	- 557

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	w tys. zł		w tys. EUR	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa razem	353 310	324 660	82 907	76 170
Zobowiązania krótkoterminowe i zobowiązanie z tyt. podatku dochodowego	258 462	235 768	60 650	55 315
Kapitały razem	84 408	80 723	19 807	18 939
Liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836	29 937 836	29 937 836
Wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	2,82	2,70	0,66	0,63

Poszczególne pozycje wybranych danych finansowych przeliczone zostały na EUR przy zastosowaniu następujących kursów:

- Dla pozycji skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych:

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	2015	2014
EUR	4,1848	4,1893

- Dla pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej:

Kurs obowiązujący na dzień	31.12.2015	31.12.2014
EUR	4,2615	4,2623

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 18 marca 2016 roku.

- Najwyższy i najniższy kurs EUR w okresie:

EUR	2015	2014
Minimalny kurs	3,9822	4,0998
Maksymalny kurs	4,3580	4,3138

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

	Nota	2015 rok	2014 rok
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA			
Przychody z działalności podstawowej w tym:	16.1	98 015	104 182
Przychody z działalności maklerskiej		47 425	46 627
Przychody z obsługi funduszy inwestycyjnych oraz zarządzania aktywami		38 525	42 054
Przychody z usług doradczych		12 065	15 501
Koszty działalności podstawowej	16.2	90 760	93 059
Zysk (strata) z działalności podstawowej		7 255	11 123
Wynik z operacji instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	16.4	- 584	- 1 429
Wynik z operacji instrumentami finansowymi utrzymywanymi do terminu zapadalności		-	-
Wynik z operacji instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży		144	294
Pozostałe przychody operacyjne	16.5	1 416	1 205
Pozostałe koszty operacyjne	16.5	1 490	2 119
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		6 741	9 074
Przychody finansowe	16.3	1 381	2 025
Koszty finansowe	16.3	2 664	3 942
Zysk (strata) brutto		5 458	7 157
Podatek dochodowy	19	1 478	1 864
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		3 980	5 293
DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA			
		-	-
Zysk (strata) netto za okres		3 980	5 293
Przypisany:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		3 903	4 623
Do udziałów niekontrolujących		77	670
Zysk (strata) na akcję (w zł)	10	0,13	0,15
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (w zł)	10	0,13	0,15
Zysk netto za okres		3 980	5 293
Inne całkowite dochody		57	- 39
Zyski i straty z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		70	- 48
Podatek dochodowy dotyczący składników innych całkowitych dochodów	19	- 13	9
Całkowity dochód za okres		4 037	5 254
Przypisany:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		3 960	4 584
Do udziałów niekontrolujących		77	670

Warszawa, dnia 18 marca 2016 roku

Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

Miroslaw Borys
Wiceprezes Zarządu

Daniel Ścigała
Członek Zarządu

Danuta Ciosek
Główna księgowa

ipopema

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

na dzień 31 grudnia 2015 roku

AKTYWA	Nota	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	13.1	148 949	50 708
Należności krótkoterminowe	13.2, 26	178 434	249 771
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		209	1 188
Zapasy		-	-
Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe	13.3	1 147	1 356
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	13.4, 20.2	1 214	1 463
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu zapadalności		-	-
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	13.5, 20.2	11 764	8 727
Inwestycje w jednostkach współzależnych i stowarzyszonych		-	-
Należności długoterminowe	27	1 367	2 348
Udzielone pożyczki długoterminowe	20.1	1	364
Rzeczowe aktywa trwałe	13.6	5 553	4 568
Nieruchomości inwestycyjne		-	-
Wartości niematerialne	13.7	3 156	2 752
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19.1	1 479	1 415
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe		37	-
RAZEM AKTYWA		353 310	324 660
PASYWA		31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania krótkoterminowe	15.3	258 462	235 603
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		-	165
Pozostałe zobowiązania finansowe		-	-
Zobowiązania długoterminowe		593	444
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19.1	133	100
Rozliczenia międzyokresowe bierne	15.1	9 714	7 625
Rezerwy		-	-
Razem zobowiązania		268 902	243 937
Kapitał podstawowy	14.1	2 994	2 994
Pozostałe kapitały	14.2	13 675	13 570
Zyski zatrzymane	14.2	64 231	60 328
Razem kapitały własne		80 900	76 892
Udziały niekontrolujące	14.3	3 508	3 831
Razem kapitały		84 408	80 723
RAZEM PASYWA		353 310	324 660

Warszawa, dnia 18 marca 2016 roku

Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

Mirostław Borys
Wiceprezes Zarządu

Daniel Ścigała
Członek Zarządu

Danuta Ciosek
Główna księgowa

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

PRZEPLŹYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	Nota	2015 rok	2014 rok
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	26		
Zysk brutto		5 458	7 157
Korekty razem:		97 485	- 7 679
Amortyzacja		2 520	2 529
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		71	- 333
Odsetki i dywidendy		909	681
Zysk (strata) z tytułu działalności inwestycyjnej		- 99	743
Zmiana stanu instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		- 144	- 223
Zmiana stanu instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu		249	- 1 246
Zmiana stanu należności		73 313	25 009
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (z wyjątkiem pożyczek i kredytów)		19 802	- 31 374
Zmiana stanu rezerw i odpisów aktualizujących należności		- 718	681
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		2 133	- 1 413
Podatek dochodowy zapłacony		- 698	- 2 840
Pozostałe korekty (m. in. wpływ programów motywacyjnych)		147	107
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		102 943	- 522
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Udzielenie pożyczek		-	- 869
Otrzymane udziały w zyskach (dywidendy)		190	126
Otrzymane odsetki		173	190
Splata udzielonych pożyczek		178	324
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		- 3 534	- 1 111
Nabycie inst. fin. dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do upływu terminu zapadalności		- 10 441	- 925
Wpływy z inst. fin. dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do upływu terminu zapadalności		7 335	2 044
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		1	1
Pozostałe wpływy		-	15
Pozostałe wydatki		-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		- 6 098	- 205
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		2 931	9 617
Emisja dłużnych papierów wartościowych		8	6
Wykup dłużnych papierów wartościowych		- 6	- 4
Wpływy z emisji akcji własnych		-	-
Pozostałe wpływy / wydatki		-	-
Zapłacone odsetki		- 1 015	- 1 028
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		- 268	- 217
Splata kredytów i pożyczek		-	-
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej		-	- 8 981
Dywidendy wypłacone udziałom niekontrolującym		- 400	- 1 000
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		1 250	- 1 607
Razem przepływy pieniężne		98 095	- 2 334

Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	98 210	- 2 042
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych od walut obcych	115	292
Środki pieniężne na początek okresu	50 707	53 041
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	148 802	50 707
<i>o ograniczonej możliwości dysponowania*</i>	<i>108 574</i>	<i>21 845</i>

* Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania obejmują głównie środki pieniężne klientów w dyspozycji Spółki.

Warszawa, dnia 18 marca 2016 roku

Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

Miroslaw Borys
Wiceprezes Zarządu

Daniel Ścigała
Członek Zarządu

Danuta Ciosek
Główna księgowa

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

	Przypadający na akcjonariuszy Spółki					Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały			Zyski zatrzymane			
		Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały				
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	2 994	10 351	53	3 166	60 328	3 831	80 723	
Zysk za 2015 rok	-	-	-	-	3 903	77	3 980	
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-	-	
Koszty programu motywacyjnego	-	-	-	48	-	-	48	
Inne całkowite dochody	-	-	57	-	-	-	57	
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	- 400	- 400	
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	2 994	10 351	110	3 214	64 231	3 508	84 408	
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	2 994	10 351	92	3 059	64 686	4 161	85 343	
Zysk za 2014 rok	-	-	-	-	4 623	670	5 293	
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-	-	
Koszty programu motywacyjnego	-	-	-	107	-	-	107	
Inne całkowite dochody	-	-	- 39	-	-	-	- 39	
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	- 8 981	- 1 000	- 9 981	
Inne korekty	-	-	-	-	-	-	-	
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	2 994	10 351	53	3 166	60 328	3 831	80 723	

Warszawa, dnia 18 marca 2016 roku

Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

Miroslaw Borys
Wiceprezes Zarządu

Daniel Ścigała
Członek Zarządu

Danuta Ciosek
Główna księgowa

Dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje o Grupie Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A.

Grupę Kapitałową IPOPEMA Securities S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) tworzą podmioty, nad którymi IPOPEMA Securities S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”) sprawuje kontrolę.

Siedziba jednostki dominującej znajduje się w Warszawie, przy ul. Próżnej 9.

Akcje Spółki notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupę Kapitałową IPOPEMA Securities tworzy IPOPEMA Securities S.A. oraz spółki zależne (spółki zależne zaprezentowano w pkt. 2). Czas trwania działalności poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie jest ograniczony. Sprawozdania finansowe wszystkich jednostek podporządkowanych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości.

IPOPEMA Securities S. A. – podmiot dominujący

Jednostka dominująca została zawiązana w dniu 2 marca 2005 roku (pod nazwą Dom Maklerski IPOPEMA S.A.) na czas nieoznaczony.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000230737.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 140086881.

W dniu 30 czerwca 2005 roku Komisja Papierów Wartościowych i Giełd (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego) udzieliła Spółce zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej w zakresie określonym decyzją.

Zmiana nazwy Spółki na IPOPEMA Securities Spółka Akcyjna nastąpiła na podstawie uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 10 sierpnia 2006 roku (poprzednia firma Spółki brzmiała: Dom Maklerski IPOPEMA S.A.).

Skład Zarządu

W skład Zarządu Spółki na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wchodzi:

- Jacek Lewandowski – Prezes Zarządu,
- Mirosław Borys – Wiceprezes Zarządu,
- Mariusz Piskorski – Wiceprezes Zarządu,
- Stanisław Waczkowski – Wiceprezes Zarządu,
- Daniel Ścigała – Członek Zarządu.

Daniel Ścigała powołany został przez Radę Nadzorczą do Zarządu Spółki w dniu 21 maja 2015 roku.

Skład Rady Nadzorczej

W skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wchodzi:

- Jacek Jonak – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Janusz Diemko – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Bogdan Kryca – Członek Rady Nadzorczej,
- Zbigniew Mrowiec – Członek Rady Nadzorczej,
- Michał Dobak – Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 10 lutego 2014 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało w skład Rady Nadzorczej Michała Dobaka.

Przedmiot działalności

Głównym przedmiotem działania Grupy jest:

- 1 działalność maklerska,
- 2 doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania,
- 3 prowadzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi,
- 4 zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych,
- 5 działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi,
- 6 działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki.

Sektor działalności/branża Grupy według klasyfikacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie został zdefiniowany jako finanse inne (fin).

W ramach działalności brokerskiej IPOPEMA Securities S.A. świadczy kompleksowe usługi pośrednictwa w obrocie papierami wartościowymi na rynku wtórnym dla klientów instytucjonalnych. Partnerami Spółki są zarówno uznane instytucje finansowe o zasięgu międzynarodowym, jak i większość najważniejszych krajowych inwestorów instytucjonalnych, w tym otwarte fundusze emerytalne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, firmy zarządzające aktywami oraz towarzystwa ubezpieczeniowe.

W ramach bankowości inwestycyjnej Spółka oferuje swoim klientom kompleksowe usługi w zakresie przygotowania i realizacji transakcji na rynku kapitałowym, zarówno z wykorzystaniem instrumentów udziałowych (akcje), dłużnych (obligacje korporacyjne), jak i hybrydowych (obligacje zamienne). W szczególności Spółka koncentruje się na obsłudze publicznych emisji papierów wartościowych (zwłaszcza akcji) – gdzie pełni rolę koordynatora, oferującego i doradcy finansowego – jak również w obsłudze transakcji fuzji i przejęć oraz wykupów menedżerskich i doradztwie przy pozyskiwaniu finansowania na rynku niepublicznym (w tym od funduszy *private equity* oraz w transakcjach typu *pre-IPO*). Spółka świadczy również usługi doradcze w zakresie restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw.

Działalność brokerska i działalność w ramach usług bankowości inwestycyjnej IPOPEMA Securities S.A. są wspomagane przez zespół analityków, który przygotowuje raporty analityczne, rekomendacje i komentarze na temat spółek notowanych na giełdzie papierów wartościowych w Warszawie („GPW”) i w Budapeszcie („BSE”) – zarówno tych największych, jak i średnich oraz mniejszych podmiotów.

W lutym 2016 r. Spółka uruchomiła działalność w zakresie oferowania usług maklerskich i produktów inwestycyjnych do szerszego grona klientów detalicznych. Działalność ta będzie prowadzona zarówno bezpośrednio, jak i poprzez podmioty zewnętrzne występujące wobec IPOPEMA Securities jako agenci firmy inwestycyjnej. Obecnie funkcję tę pełni już niezależny doradca finansowy Expander Advisors Sp. z o.o.

2. Skład Grupy

Podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej IPOPEMA jest IPOPEMA Securities S.A. Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku wchodziła IPOPEMA Securities S.A. oraz następujące spółki:

- 1) jednostki zależne objęte konsolidacją, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę

Nazwa jednostki	Zakres działalności	Udział w kapitale zakładowym	Udział w prawach głosu
IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi, - zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie, - doradztwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi, - pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, - pełnienie funkcji przedstawiciela funduszy zagranicznych 	100%	100%
POPEMA Business Consulting Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, - działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi, - działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki, - działalność związana z oprogramowaniem, - sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania 	50,02%	50,02%

2) jednostki zależne nie objęte konsolidacją, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę

IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o.	- wsparcie działalności IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o.	100% udziałów posiada IBC	50,02%
IPOPEMA Business Services Srl.	- usługi wsparcia biurowo-biznesowego	95% bezpośrednio 5% pośrednio	95% bezpośrednio 5% pośrednio
IPOPEMA Business Services Kft.	- usługi wsparcia biurowo-biznesowego	100%	100%

IPOPEMA Business Services Kft., IPOPEMA Business Services Srl oraz IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o. zostały wyłączone z konsolidacji z uwagi na nieistotność danych finansowych zgodnie z art. 58 ust. 1 Ustawy o rachunkowości.

IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. („IPOPEMA TFI”) – spółka zależna

IPOPEMA TFI została zawiązana w dniu 14 marca 2007 roku i działa na podstawie zezwolenia KNF z dnia 13 września 2007 roku. Przedmiotem jej działalności jest: (i) prowadzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi, (ii) zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie, (iii) doradztwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi, (iv) pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, (v) pełnienie funkcji przedstawiciela funduszy zagranicznych. Kapitał zakładowy IPOPEMA TFI wynosi 10.599.441,00 złotych i dzieli się na 3.533.147 akcji imiennych, a w skład jej Zarządu wchodzi osoby z wieloletnią praktyką rynkową oraz doświadczeniem na rynku finansowym, w tym m.in. w zakresie zarządzania aktywami oraz tworzenia funduszy inwestycyjnych: Jarosław Wikaliński – Prezes Zarządu; Maciej Jasiński oraz Jarosław Jamka – Wiceprezesa oraz Renata Wanat-Szelenbaum jako Członek Zarządu. IPOPEMA Securities S.A. posiada 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu IPOPEMA TFI.

Z dniem 30 listopada 2015 r. nastąpiło połączenie IPOPEMA Asset Management S.A. („IPOPEMA AM”) ze spółką IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., o czym więcej informacji zamieszczono w nocie 24.1.

IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o. („IBC”) – spółka zależna

IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o. została zawiązana w dniu 26 sierpnia 2008 roku. Jej kapitał zakładowy wynosi 100.050 zł i dzieli się na 2.001 udziałów, z czego 1.001 jest własnością IPOPEMA Securities S.A., a pozostałe 1.000 udziałów należy w równych częściach do jej partnerów – Elizy Łoś-Strychowskiej i Tomasza Roweckiego, stanowiących Zarząd IPOPEMA BC. Przedmiotem działalności IBC jest (i) pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, (ii) działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi, (iii) działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki, (iv) działalność związana z oprogramowaniem, (v) sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania.

IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o. („IO”) – spółka zależna od IBC, która ma na celu wspierać działalność IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o.; IBC posiada 100% udziałów w IO.

IPOPEMA Business Services Kft. („IBS”) – spółka zależna

IPOPEMA Business Services Kft. jest spółką handlową prawa węgierskiego z siedzibą w Budapeszcie zawiązaną 10 grudnia 2009 roku. Jej założycielem i zarazem jedynym akcjonariuszem jest IPOPEMA Securities S.A. Kapitał zakładowy IBS wynosi 500.000 HUF (7 tys. zł). Przedmiotem działalności spółki jest świadczenie usług wsparcia biurowo-biznesowego, m.in. dla agentów IPOPEMA Securities, z udziałem których prowadzona jest działalność maklerska na Giełdzie Papierów Wartościowych w Budapeszcie (BSE). Zarząd Spółki jest jednoosobowy – funkcję Prezesa pełni Marcin Kurowski – wieloletni pracownik IPOPEMA Securities S.A.

IPOPEMA Business Services SRL („IBS Srl”) – spółka zależna

IPOPEMA Business Services Srl jest spółką handlową prawa rumuńskiego z siedzibą w Bukareszcie (Rumunia) zawiązaną 24 września 2014 r. – 95% udziału w kapitale zakładowym posiada IPOPEMA Securities S.A., 5% udziałów posiada IBS. Kapitał zakładowy IBS Srl wynosi 200 RON (196 zł). Przedmiotem działalności Spółki jest świadczenie usług wsparcia biurowo-biznesowego, m.in. dla agentów IPOPEMA Securities S.A.,

za pośrednictwem których prowadzona jest działalność IPOPEMA Securities S.A. na rynku rumuńskim. Zarząd Spółki jest jednoosobowy – funkcję Prezesa pełni Marcin Kurowski.

W związku ze zmianą formuły prowadzenia działalności na rynkach zagranicznych rozpoczęty zostały proces likwidacji IBS (w czwartym kwartale 2015 roku) i IBS Srl (w 2016 roku).

3. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Założenie kontynuacji działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy objęte procesem konsolidacji.

3.2. Identyfikacja sprawozdania

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku.

Wszystkie dane, o ile nie wskazano inaczej prezentowane są w tys. zł.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz aktywów finansowych i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, które wyceniane są według wartości godziwej.

3.3. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) i związanymi z nimi interpretacjami w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską. Inne standardy, zmiany do obowiązujących standardów oraz interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej ostatnio przyjęte lub oczekujące na przyjęcie nie mają związku z działalnością Grupy lub ich wpływ nie byłby istotny.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi przez Ustawę o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku („Ustawa”) i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy, wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

3.4. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru i walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski („zł”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych.

3.5. Porównywalność danych

W roku 2015 i 2014 nie wystąpiły istotne zmiany prezentacji.

4. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

4.1. Zmiany zasad rachunkowości wynikłe ze zmiany w MSSF

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2015 roku:

- Doroczne poprawki do MSSF cykl 2011-2013 – mający zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 lipca 2014 r. lub później. Poprawki dotyczą: MSSF 3 zakres wyjątków dla joint ventures, MSSF 13 Zakres punktu 52 (portfel wyjątków), MSR 40 Wyjaśnienie powiązania MSSF 3 z MSR 40 przy klasyfikacji nieruchomości jako nieruchomości inwestycyjne i nieruchomości zajmowane przez właściciela;

- KIMSF 21 Opłaty publiczne - ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 17 czerwca 2014 r. lub później.

Grupa uważa, że zastosowanie wymienionych wyżej standardów i interpretacji nie miało znaczącego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania, a skutkowało jedynie zmianami stosowanych zasad rachunkowości lub ewentualnie rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień.

5. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSR 19 Świadczenia pracownicze – poprawka – mający zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 lutego 2015 r. lub później;
- Nowelizacja MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne – mający zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2016 r. lub później. Zmiana wprowadza nowe dodatkowe wytyczne w sprawie sposobu wykazywania nabycia udziałów we wspólnej działalności gospodarczej - określa sposób księgowania takiego nabycia;
- Nowelizacja MSR 16 i MSR 38 – mający zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2016 r. lub później. Nowelizacja MSR 16 i MSR 38 ustanawia zasadę „konsumowania korzyści ekonomicznych” w odniesieniu do ujmowania amortyzacji. RMSR wyjaśniła, że metoda oparta o przychody generowane z działalności nie powinna być stosowana do naliczania amortyzacji;
- Zmiany do MSR 16 i do MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne, mający zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie. Zmieniony standard MSR 16 i MSR 41 wprowadza obowiązek ujmowania roślin produkcyjnych w taki sam sposób jak rzeczowych aktywów trwałych i stosowania do nich regulacji MSR 16 wyceniając je według kosztu lub w wartości przeszacowanej. Produkty rolne wytwarzane przez rośliny produkcyjne będą nadal wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży zgodnie z MSR 41. Zwierzęta hodowlane nie są objęte zmianami;
- Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych – mający zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2016 r. lub później. Zmiana umożliwi jednostkom stosowanie metody praw własności jako jednej z opcjonalnych metod ujmowania inwestycji w jednostkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych w ich jednostkowych sprawozdaniach finansowych;
- Zmiany do MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne - mający zastosowanie w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie. Zmiany dotyczą rozliczania transakcji nabycia udziałów we wspólnej działalności, gdzie wspólna działalność stanowi przedsięwzięcie zgodnie z definicją w MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć, wprowadza się wymóg stosowania wszystkich zasad ujmowania połączenia przedsięwzięć zawartych w MSSF 3 i w innych standardach za wyjątkiem tych zasad, które są sprzeczne z wytycznymi w tym MSSF.
- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Doroczne poprawki do MSSF cykl 2010-2012 – mający zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 lutego 2015 r. lub później. Poprawki dotyczą: MSSF 2 Pojęcia „warunków nabycia uprawnień”, MSSF 3 zapłaty warunkowe przy łączeniu jednostek, MSSF 8 grupowanie segmentów operacyjnych oraz uzgadnianie sumy aktywów segmentów sprawozdawczych z aktywami jednostki, MSSF 13 należności i zobowiązania krótkoterminowe, MSR 7 odsetki kapitalizowane, MSR16/MSR 38 aktualizacja – metoda proporcjonalna, MSR 24 kadra zarządzająca;
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2012-2014) – mający zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2016 r. lub później. Poprawki dotyczą: MSSF 5 Zmiany w metodach, MSSF 7 Kontrakty usługowe, MSR 19 Stopa dyskonta: emisje na rynkach regionalnych, MSR 34 Ujawnienie informacji „w innym miejscu śródrocznego raportu finansowego”.

Grupa stosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2016 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie. Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy w okresie ich początkowego zastosowania.

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji.

6. Standardy przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, ale jeszcze niezatwierdzone przez Unię Europejską

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe – opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 24 lipca 2014 r., stanowi ostateczną wersję standardu zastępując wcześniejsze publikowane wersje MSSF 9 i kończy projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zastąpienia MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Nowy Standard odnosi się do klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, metodologii utraty wartości oraz rachunkowości zabezpieczeń. MSSF 9 nie obejmuje rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych, co stanowi osobny projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości. Nowy standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie;
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 30 stycznia 2014 r. i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie. Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy, do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami, które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów;
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 28 maja 2014 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. MSSF 15 wprowadza nowe zasady ujmowania przychodów. Główną zasadą jest, że jednostka rozpoznaje przychód w taki sposób, aby wskazać transfer towarów lub usług na rzecz klienta w takiej kwocie, która odzwierciedla wysokość wynagrodzenia, tj. płatność, którego spółka spodziewa się w zamian za te towary lub usługi. Zgodnie z nowym MSSF 15 przychód powstaje w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami przechodzi w ręce klienta. W zależności od spełnienia określonych warunków przychody są albo rozkładane w czasie w sposób odzwierciedlający wykonanie umowy przez jednostkę, albo ujmowane jednorazowo w momencie przeniesienia kontroli nad towarami lub usługami na klienta;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem – mający zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2016 r. lub później. Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności;
- Zmiany do MSR 12 Ujęcie podatku odroczonego z tytułu niezrealizowanych strat obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSR 12 doprecyzowują wymogi ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat na instrumentach dłużnych wycenianych do wartości godziwej. Zmiany wprowadzają wytyczne dotyczące identyfikacji ujemnych różnic przejściowych. W szczególności standard potwierdza, że spadek poniżej kosztu w wartości bilansowej instrumentów dłużnych o stałej stopie procentowej wycenianych w wartości godziwej, dla których podstawa opodatkowania pozostaje na poziomie kosztu powoduje powstanie ujemnych różnic przejściowych, niezależnie od tego czy posiadacz instrumentu zamierza go utrzymywać czy sprzedać;
- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa dotycząca ujawnień obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSR 7 wprowadzają wymóg ujawnienia zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, włączając w to zmiany zarówno będące przepływami pieniężnymi oraz zmianami niepieniężnymi. Aby spełnić wymóg standard nakazuje uzgodnienie sald otwarcia i sald zamknięcia poszczególnych zobowiązań przedstawionych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, które kwalifikują się jako działalność finansowa w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych;
- MSSF 16 Leasing obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. Główną zmianą jest wyeliminowanie klasyfikacji leasingu na leasing operacyjny i leasing finansowy, a zamiast tego wprowadzenie jednego modelu księgowego leasingu. Stosując jeden model leasingobiorca jest zobowiązany rozpoznać aktywa będące przedmiotem leasingu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz odpowiadające im zobowiązania, za wyjątkiem krótkoterminowych umów leasingowych do 12 miesięcy oraz umów leasingowych dotyczących małych składników aktywów. Leasingobiorca jest również zobowiązany rozpoznać koszty amortyzacji aktywa będącego przedmiotem leasingu oddzielnie od kosztów odsetek z tytułu zobowiązania leasingowego w rachunku zysków i strat. Aktualne ujęcie księgowe przez leasingodawcę pozostanie w znacznej mierze niezmienione przez MSSF 16. Oznacza to, że leasingodawca

kontynuuje klasyfikację leasingów jako leasing operacyjny lub leasing finansowy oraz ich ujęcie księgowe jako dwa oddzielne typy leasingu.

- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji - obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie.

Grupa uważa, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

7.1. Profesjonalny osąd

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd Spółki, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny,
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się być uzasadnione.

Subiektywna ocena dokonana na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz szczegóły dotyczące szacunków i osądów zostały przedstawione w nocie 7.2.

7.2. Niepewność szacunków

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego wymaga od Grupy dokonania szacunków, jako że wiele informacji zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenionych w sposób precyzyjny. Grupa weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na dzień 31 grudnia 2015 roku mogą zostać w przyszłości zmienione wskutek zweryfikowania założeń przyjętych do wyliczenia kwot szacunkowych bądź powzięcia informacji wpływających na szacunki. Główne szacunki zostały opisane w następujących notach:

Nota		Rodzaj ujawnionej informacji
9.7.1	Odpisy aktualizujące wartość należności	Główne założenia przyjęte w celu ustalenia wartości odzyskiwalnej
9.4 oraz 9.5	Okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych oraz wartości niematerialnych	Okres ekonomicznej użyteczności oraz metodę amortyzacji aktywów weryfikuje się co najmniej na koniec każdego okresu sprawozdawczego
9.12.1	Rozliczenia międzyokresowe bierne	Założenia przyjęte przy kalkulacji szacunkowej kwoty zobowiązania

8. Zmiana szacunków

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem nie wystąpiły zmiany szacunków, za wyjątkiem zmiany stanu rozliczeń międzyokresowych biernych, odpisów na należności i amortyzacji co zostało opisane w nocie 15.1.1, 13.2.1, 13.6 oraz 13.7.

9. Istotne zasady rachunkowości

9.1. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe IPOPEMA Securities S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku (sprawozdania z całkowitych dochodów, sprawozdania z przepływów pieniężnych i sprawozdania ze zmian w kapitale własnym) oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku

(sprawozdanie z sytuacji finansowej). Spółki zależne: IPOPEMA Business Services Kft. („IBS”), IPOPEMA Business Services Srl oraz IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o. zostały wyłączone z konsolidacji za 2015 oraz 2014 rok z uwagi na nieistotny wpływ danych finansowych na dane finansowe Grupy Kapitałowej.

Jednostki zależne są to jednostki, w odniesieniu do których Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji. Sprawowanie kontroli przez inwestora ma miejsce wtedy, gdy posiada on władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawo do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji oraz posiada możliwość wykorzystania władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na kwotę zwrotów inwestora. Jednostki podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez jednostkę dominującą, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe łączy pozycje aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów i kosztów jednostki dominującej i jednostek zależnych wyliczając wartość bilansową inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz część kapitału własnego każdej z jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Udziały niekontrolujące to kapitał własny jednostki zależnej, którego nie można przyporządkować, bezpośrednio lub pośrednio, do jednostki dominującej. Grupa prezentuje udziały niekontrolujące w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach kapitału własnego, oddzielnie od kapitału własnego właścicieli jednostki dominującej.

Połączenia jednostek gospodarczych dotyczące jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą rozlicza się metodą poprzednika polegającą na tym, że aktywa i zobowiązania przejmowanych przedsięwzięć nie są wyceniane do wartości godziwej lecz jednostka przejmująca włącza je do swojego sprawozdania finansowego według wartości nabytych przedsięwzięć, wynikających ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki wyższego szczebla, która sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe, pod której wspólną kontrolą transakcja ma miejsce. Wynik na transakcji połączenia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą jest rozpoznawany w pozycji kapitałów „niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych” w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki przejmującej.

Konsolidacją nie objęto spółek, których rozmiary działalności nie są istotne w stosunku do rozmiarów działalności Grupy Kapitałowej. Spółki te są wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

9.2. Korekta błędu

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie dokonano korekty błędu.

9.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia - odpowiednio po kursie:

- 1) faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji - w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
- 2) średnim ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego ten dzień - w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu, o którym mowa w pkt 1), a także w przypadku pozostałych operacji.

Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty przeliczane są na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
USD	3,9011	3,5072
EUR	4,2615	4,2623
100 HUF	1,3601	1,3538
GBP	5,7862	5,4648
UAH	0,1622	0,2246
CZK	0,1577	0,1537
CHF	3,9394	3,5447
RON	0,9421	0,9510
100 JPY	3,2411	2,9353
NOK	0,4431	0,4735
CAD	2,8102	3,0255
TRY	1,3330	1,5070
SEK	0,4646	0,4532
DKK	0,5711	0,5725
100 INR	5,8962	5,5473

*Źródło: NBP

9.4. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonej o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności.

Istotne części zamienne i serwisowe ujmowane jako rzeczowe aktywa trwałe są amortyzowane zgodnie z przewidywanym okresem użytkowania, ale nie dłuższym niż okres użytkowania środków trwałych, które serwisują.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów. Stawki amortyzacji zastosowane przez Grupę przedstawia poniższa tabela.

Typ	Stawki amortyzacyjne
Maszyny i urządzenia techniczne	10%
Urządzenia biurowe	20%
Komputery	30%
Budynki i lokale	14,29%
Wartości niematerialne i prawne	20% - 50%

Jeżeli przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaistniały okoliczności, które wskazują na to, że wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych może nie być możliwa do odzyskania, dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości, a wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych aktywów jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są

ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego.

9.5. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Okres amortyzacji wartości niematerialnych wynosi, w zależności od typu wartości niematerialnych, od 2 do 5 lat.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmovane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. W Grupie nie wystąpiły wartości niematerialne o nieokreślonym terminie użytkowania w związku z czym całość wartości niematerialnych podlega amortyzacji.

9.6. Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która powoduje powstanie aktywa finansowego u jednej strony i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej strony.

Instrumenty finansowe Grupa klasyfikuje do następujących kategorii:

Aktywa finansowe

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym: instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu),
- pożyczki i należności,
- instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym: instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu),
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

O klasyfikacji instrumentów finansowych Grupa decyduje w momencie ich początkowego ujęcia.

Instrumenty finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu, jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym o dodatniej wartości godziwej.

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe/zobowiązania finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy jeśli spełniony został którykolwiek z poniższych warunków:

- aktywa/zobowiązania kwalifikowane są jako przeznaczone do obrotu, tj: są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego, faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub są instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi),
- przy początkowym ujęciu aktywa/zobowiązania zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W Grupie do tej kategorii należą przede wszystkim instrumenty kapitałowe, które zostały nabyte w celu ich odsprzedaży w krótkim terminie, są to akcje notowane na GPW i BSE. Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Zobowiązanie finansowe inne niż przeznaczone do zbycia może zostać sklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w chwili początkowego ujęcia, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia, jaka wystąpiłaby w innych warunkach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Grupy, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie; lub
- stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) do pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty finansowe i zobowiązania finansowe nabyte w wyniku transakcji dokonanych w obrocie regulowanym rozpoznawane są pod datą zawarcia transakcji w cenie nabycia, to jest w wartości godziwej poniesionych wydatków lub przekazanych w zamian innych składników majątkowych, zaś zobowiązania finansowe wprowadzane są do ksiąg na dzień zawarcia kontraktu w wartości godziwej uzyskanej kwoty lub wartości otrzymanych innych składników majątkowych.

Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty z tytułu instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu będące w posiadaniu przez Grupę to akcje notowane na giełdach papierów wartościowych w Warszawie i Budapeszcie. Dla potrzeb wyceny Grupa uwzględnia giełdowe kursy zamknięcia poszczególnych instrumentów ogłaszane przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”) oraz Giełdę Papierów Wartościowych w Budapeszcie („BSE”) ostatniego dnia roboczego roku obrotowego.

Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub negocjowalnych warunkach płatności nie będące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako pożyczki i należności. Pożyczki i należności wycenia się po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne. Należności o krótkim terminie wymagalności, dla których nie określono stopy procentowej, wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności. Do kategorii tej Grupa zalicza głównie należności handlowe oraz depozyty bankowe i inne środki pieniężne jak również pożyczki i nabyte, nienotowane instrumenty dłużne, niezaliczone do pozostałych kategorii aktywów finansowych. Do pozycji pożyczki Grupa klasyfikuje pożyczki udzielone pracownikom i współpracownikom IPOPEMA Securities. W związku z możliwością umorzenia pożyczek po okresie spłaty, Grupa stosuje metodę liniowego umarzania należności głównej oraz naliczonych odsetek. Odpisy umorzeniowe prezentowane są w kosztach finansowych.

Do pożyczek i należności Grupa klasyfikuje również środki pieniężne utrzymywane głównie w formie lokat oraz należności handlowe opisane w nocie 9.7

Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży

Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży są to instrumenty finansowe, inne niż instrumenty pochodne, wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii.

Do aktywów dostępnych do sprzedaży Grupa zalicza głównie certyfikaty inwestycyjne, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, oraz obligacje skarbowe nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych, o ile instrumenty te nie zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na zamiar krótkiego ich utrzymywania w Grupie. Do tej kategorii Grupa zalicza również udziały w jednostkach zależnych niepodlegających konsolidacji.

Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 1 roku od końca okresu sprawozdawczego lub do aktywów obrotowych – w przeciwnym wypadku. Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są na koniec każdego okresu sprawozdawczego w wartości godziwej, a zyski i straty (za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości) ujmowane są w innych całkowitych dochodach. W przypadku obligacji, zysk lub stratę odnoszoną na inne całkowite dochody stanowi różnica między ustaloną na dzień wyceny wartością godziwą aktywów, pomniejszoną o odsetki naliczone do tego dnia za pomocą stopy określonej w zawartej umowie i wartością tych aktywów w skorygowanej cenie nabycia.

Nabycie i sprzedaż instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży rozpoznawane jest na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia są one wyceniane w wartości godziwej, obejmującej koszty transakcji.

Udziały w jednostkach zależnych niepodlegających konsolidacji wycenia się w koszcie nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych ujmowane są w wartości godziwej, ustalonej na podstawie wartości netto na certyfikat ogłaszanej przez fundusz inwestycyjny w uzgodnieniu z depozytariuszem. Skutki wyceny odnoszone są na inne całkowite dochody.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym kredyty bankowe i pożyczki, wycenia się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji. Następnie wycenia się je w zamortyzowanym koszcie (koszty odsetkowe ujmują się metodą efektywnego kosztu). Metoda efektywnej stopy procentowej służy do obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania i do alokowania kosztów odsetkowych w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa faktycznie dyskontująca przyszłe płatności pieniężne w przewidywanym okresie użytkowania danego zobowiązania lub, w razie potrzeby, w okresie krótszym.

Grupa usuwa zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy odpowiednie zobowiązania Grupy zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

9.7. Należności

9.7.1. Należności krótkoterminowe

Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności od klientów, należności od jednostek powiązanych innych niż objęte konsolidacją, należności od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Należności ujmują się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na koniec okresu sprawozdawczego w kwocie wymagającej zapłaty. Wartość należności jest aktualizowana przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpis z tytułu utraty wartości należności tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umownych.

W szczególności dokonuje się odpisu aktualizującego należności w przypadku:

- przeterminowania od 6 miesięcy do 1 roku – odpis w wysokości 50% wysokości należności,
- przeterminowania powyżej 1 roku - odpis w wysokości 100% kwoty należności.

Oprócz tej generalnej zasady mogą być stosowane w Grupie odpisy indywidualne, gdy Grupa uzna odzyskanie należności w pełnej wysokości za obarczone dużym ryzykiem. Odpisy indywidualne zostały zastosowane w przypadku pożyczek oraz należności handlowych.

Odpisy na należności są dokonywane w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Koszty związane z odpisaniem należności w momencie potwierdzenia nieściągalności należności stanowią koszt uzyskania przychodu, w pozostałych przypadkach nie stanowią kosztu uzyskania przychodu. Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności ujmują się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości uległa zmniejszeniu, a wzrost wartości należności może być przypisany do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. Odwrócenie odpisu ujmują się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako pozostałe przychody operacyjne.

Należności krótkoterminowe od klientów, należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich, zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich

Należności krótkoterminowe od klientów, należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich, zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich powstają w związku z zawartymi transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych, których rozrachunek w izbach rozliczeniowych jeszcze nie nastąpił ze względu na obowiązujący tryb rozliczeń transakcji (T+2; do 5 października 2014 roku cykl rozliczeniowy wynosił T+3). W przypadku transakcji kupna zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską i domów maklerskich (stron transakcji rynkowych)* oraz należności krótkoterminowe od klientów, dla których transakcje kupna zrealizowano. W przypadku transakcji

sprzedaży zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską i innych domów maklerskich (stron transakcji rynkowych)* oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów, dla których transakcje sprzedaży zrealizowano.

* Zgodnie z art. 45h znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, w odniesieniu do transakcji zawartych na GPW, KDPW CCP (podmiot rozliczający transakcje) wstąpił w prawa i obowiązki stron transakcji rynkowych.

9.7.2. Należności długoterminowe

Należności długoterminowe to należności, których termin wymagalności przypada w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, licząc od końca okresu sprawozdawczego.

9.8. Utrata wartości

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. Dla wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, Grupa przeprowadza test corocznie, niezależnie czy nastąpiły przesłanki utraty wartości, czy nie. Test na utratę wartości dla tych aktywów Grupa może wykonywać w dowolnym terminie w ciągu roku.

Grupa identyfikuje następujące przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości przez składnik aktywów:

- utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,
- w ciągu okresu nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność, lub też na rynkach, na które dany składnik aktywów jest przeznaczony,
- w ciągu okresu nastąpił wzrost rynkowych stóp procentowych lub innych rynkowych stóp zwrotu z inwestycji i prawdopodobne jest, że wzrost ten wpłynie na stopę dyskontową stosowaną do wyliczenia wartości użytkowej danego składnika aktywów i istotnie obniży wartość odzyskiwalną składnika aktywów,
- wartość bilansowa aktywów netto Grupy jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji,
- dostępne są dowody na to, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
- w ciągu okresu nastąpiły, lub też prawdopodobne jest, że w niedalekiej przyszłości nastąpią, znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany dotyczące zakresu lub sposobu, w jaki dany składnik aktywów jest aktualnie użytkowany lub, zgodnie z oczekiwaniami, będzie użytkowany,
- dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są, lub w przyszłości będą, gorsze od oczekiwanych.

9.9. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy wraz z odsetkami należnymi za okres.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

9.10. Kapitał własny

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Spółki. Kapitał podstawowy wykazywany jest w wysokości wykazywanej w statucie i Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Pozostałe kapitały obejmują: kapitał zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny i pozostałe kapitały.

Kapitał zapasowy powstał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej – kapitał ten stanowią nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji, pomniejszone o koszty poniesione w związku z emisją.

Pozostałe kapitały obejmują kapitał z aktualizacji wyceny oraz pozostały kapitał powstały w związku z realizacją programów motywacyjnych oraz rozwodnienia akcji.

Zyski zatrzymane stanowią: kapitał zapasowy tworzony z zysków zatrzymanych, kapitał rezerwowy, łączna wartość korekt kapitału wynikająca ze zmiany zasad rachunkowości w momencie przejścia na MSR/MSSF,

niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych), wynik finansowy bieżącego okresu sprawozdawczego.

9.11. Zobowiązania

9.11.1. Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania krótkoterminowe to zobowiązania, których termin wymagalności przypada w okresie krótszym niż 12 miesięcy, licząc od końca okresu sprawozdawczego. Zobowiązania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują ogół zobowiązań wobec klientów, zobowiązań wobec jednostek powiązanych innych niż objęte konsolidacją, zobowiązań wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji, zobowiązań wobec Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych, zobowiązań wobec podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych oraz innych zobowiązań niezaklasyfikowanych jako zobowiązania długoterminowe, rozliczenia międzyokresowe ani rezerwy na zobowiązania.

Do zobowiązań krótkoterminowych zaliczane są również kredyty w rachunku bieżącym, których wycena opisana została w pkt. 9.6 powyżej.

Rozpoznanie zobowiązań krótkoterminowych z tytułu zawartych transakcji zaprezentowano w pkt. 9.7.1 powyżej.

9.11.2. Zobowiązania długoterminowe

Zobowiązania długoterminowe to zobowiązania, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, licząc od końca okresu sprawozdawczego.

9.12. Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe

9.12.1. Rozliczenia międzyokresowe bierne

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom.

Pomimo, że w niektórych sytuacjach konieczne jest oszacowanie kwoty lub terminu zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych, stopień niepewności jest na ogół znacznie mniejszy niż w przypadku rezerw. W Grupie do rozliczeń międzyokresowych biernych zalicza się w szczególności rozliczenia z tytułu urlopów pracowniczych, premii, poniesionych lecz niezafakturowanych/nierozliczonych do dnia bilansowego kosztów.

9.12.2. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

Rezerwy prezentuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na część długo- lub krótkoterminową. Kwalifikacja rezerw do pozycji długo- lub krótkoterminowych jest uzależniona od tego, jak szybko dana pozycja przekształci się w faktyczne zobowiązanie (w ciągu 12 lub ponad 12 miesięcy licząc od końca okresu sprawozdawczego).

9.13. Zasada memoriału i współmierności przychodów z kosztami

W wyniku finansowym Grupy uwzględnia się wszystkie osiągnięte (poniesione) i przypadające na dany okres przychody oraz koszty związane z tymi przychodami, niezależnie od terminu płatności.

Dla zapewnienia współmierności przychodów i związanych z nimi kosztów, do aktywów lub pasywów danego okresu zalicza się koszty lub przychody dotyczące przyszłych okresów oraz przypadające na ten okres koszty, które nie zostały jeszcze poniesione. Oznacza to rozliczanie w czasie kosztów. Koszty jeszcze nieponiesione w danym okresie sprawozdawczym ujmowane są jako zobowiązania (prezentowane w pozycji rozliczenia międzyokresowe bierne).

9.14. Przychody z działalności podstawowej

Do przychodów należą jedynie otrzymane lub należne wpływy korzyści ekonomicznych brutto na rachunek własny jednostki gospodarczej.

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wiarygodnie wycenić. Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody z działalności podstawowej ujmuje się, jeżeli kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób, istnieje prawdopodobieństwo, że spółki z Grupy uzyskają korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji, a wszystkie współmierne koszty można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody obejmują kwoty otrzymane i należne pomniejszone o podatek od towarów i usług (VAT). Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej.

Przychody i koszty dotyczące usług, których moment rozpoczęcia i zakończenia przypadają w różnych okresach sprawozdawczych, ujmuje się na podstawie stopnia zaawansowania usługi, jeżeli można w wiarygodny sposób wycenić wynik z transakcji, tj. wtedy, gdy można ustalić łączną kwotę przychodów z umowy dotyczącej usługi oraz koszty usługi oraz gdy istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z umowy.

W przypadku, gdy nie ma możliwości spełnienia tych warunków, przychody ujmuje się tylko do wysokości kosztów poniesionych do danego dnia, nie wyższych jednak od kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

Jeżeli na świadczenie usług składa się niedająca się dokładnie określić liczba działań wykonywanych w określonym przedziale czasu, ze względów praktycznych przychody ujmuje się w oparciu o metodę liniową (równomiernie) na przestrzeni danego okresu.

Głównym źródłem przychodów Grupy są przychody z tytułu obrotu papierami wartościowymi na rzecz klientów, a także przychody z tytułu świadczenia usług bankowości inwestycyjnej, w tym z oferowania papierów wartościowych i doradztwa w zakresie fuzji i przejęć, przychody z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych, opłaty związane z tworzeniem funduszy i wydawaniem certyfikatów inwestycyjnych tych funduszy, przychody z tytułu zarządzania aktywami oraz przychody z tytułu usług doradczych z zakresu strategii i działalności operacyjnej przedsiębiorstw oraz doradztwie w obszarze IT.

Przychody z tytułu obrotu papierami wartościowymi realizowane są w ramach działalności brokerskiej IPOPEMA Securities w związku z pośrednictwem przy zawieraniu transakcji przez klientów instytucjonalnych na rynku akcji w Warszawie i Budapeszcie oraz na rynku obligacji. Wartość tych przychodów jest uzależniona od wartości generowanych obrotów, a ich rozpoznanie ma miejsce przy każdej zawieranej transakcji. Przychody z tytułu doradztwa są rejestrowane stopniowo w miarę realizacji zlecenia. Przychody za zarządzanie funduszami ujmuje się w wysokości określonej w statucie funduszy lub innym dokumencie wiążącym.

9.15. Wynik z instrumentów finansowych

9.15.1. Wynik z operacji instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu

Wynik z operacji instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu obejmuje przychody z tytułu dywidend i innych udziałów w zyskach, odsetki, korekty aktualizujące wartość, zyski ze sprzedaży/umorzenia. Koszty z tytułu instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu obejmują korekty aktualizujące wartość oraz stratę ze sprzedaży/umorzenia.

9.15.2. Wynik z operacji instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży

Wynik z operacji instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży obejmuje przychody z tytułu dywidend i innych udziałów w zyskach, odsetki, odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, odpisy dyskonta od dłużnych papierów wartościowych oraz zyski ze sprzedaży/umorzenia. Koszty z tytułu instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży obejmują odpisy z tytułu utraty wartości oraz stratę ze sprzedaży/umorzenia.

9.16. Płatności w formie akcji

Płatności w formie akcji rozliczane w instrumentach kapitałowych na rzecz pracowników i innych osób świadczących podobne usługi wycenia się w wartości godziwej instrumentów kapitałowych na dzień ich przyznania.

Wartość godziwą płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych określoną w dniu ich przyznania odnosi się w koszty metodą liniową w okresie nabywania uprawnień, na podstawie szacunków Grupy co do instrumentów kapitałowych, do których ostatecznie nabędzie prawa. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa weryfikuje szacunki dotyczące liczby instrumentów kapitałowych przewidywanych do przyznania. Ewentualny wpływ weryfikacji pierwotnych oszacowań ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów przez pozostały okres przyznania, z odpowiednią korektą w kapitałach własnych.

9.17. Przychody i koszty finansowe

Przychodami finansowymi Grupy są między innymi: odsetki od lokat i depozytów, odsetki od udzielonych pożyczek, pozostałe odsetki oraz dodatnie różnice kursowe. Przychody z tytułu odsetek ujmują się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w momencie ich naliczenia.

Do kosztów finansowych Grupa zalicza w szczególności: koszty pozyskania finansowania, odsetki od kredytów i pożyczek, pozostałe odsetki oraz ujemne różnice kursowe i finansowe.

Różnice kursowe powstałe przy realizacji oraz wycenie bilansowej należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług korygują przychody lub koszty finansowe.

Koszty finansowania zewnętrznego (koszty kredytu) wyceniane są w zamortyzowanym koszcie. Koszty finansowania zewnętrznego ujmują się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem kosztów aktywowanych. Koszty aktywowane ujmują się w okresach, jakich dotyczą.

Grupa nie ponosi kosztów finansowania zewnętrznego, które przeznaczone byłyby na nabycie, budowę lub wytworzenie składnika aktywów.

9.18. Podatek dochodowy

9.18.1. Podatek

Zobowiązania i należności z tytułu podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego.

9.18.2. Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego wyliczane jest metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na koniec okresu sprawozdawczego między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub zobowiązanie rozwiązane, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na koniec okresu sprawozdawczego. Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

10. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego jednostce dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Przy wyliczaniu zysku rozwodnionego średnia ważona liczba akcji w okresie korygowana jest o wszystkie potencjalnie rozwadniające akcje zwykłe. W przypadku Spółki są to akcje serii C, które mogą zostać wyemitowane w ramach kapitału warunkowego w związku z przyjętym w Spółce programem motywacyjnym, w zakresie w jakim został on wdrożony. Dotychczas do objęcia osobom uprawnionym – po spełnieniu określonych kryteriów – przeznaczonych zostało 1.880.952 akcji. Z uwagi na niewielką liczbę akcji rozwadniających zysk podstawowy oraz zysk rozwodniony ukształtowały się na podobnym poziomie w okresach objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

	31.12.2015	31.12.2014
Liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836
Średnia ważona liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836
Rozwodniona liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836
Zysk netto z dz. kontynuowanej		
- zwykły	0,13	0,15
- rozwodniony	0,13	0,15

11. Sezonowość działalności

Działalność Grupy nie ma charakteru sezonowego, zatem przedstawiane wyniki Grupy nie odnotowują istotnych wahań w trakcie roku.

12. Informacje dotyczące segmentów działalności

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi. Istnieją zatem następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

- 1) Segment „Usługi maklerskie i pokrewne” obejmujący działalność IPOPEMA Securities tj. działalność maklerską oraz bankowość inwestycyjną, koncentrującą się na obsłudze publicznych emisji papierów wartościowych (zwłaszcza akcji) – gdzie Spółka pełni rolę koordynatora, oferującego i doradcy finansowego – jak również na emisji instrumentów dłużnych, obsłudze transakcji fuzji i przejęć oraz wykupów menedżerskich i doradztwie przy pozyskiwaniu finansowania na rynku niepublicznym (w tym od funduszy *private equity* oraz w transakcjach typu *pre-IPO*). Segment obejmuje również usługi doradcze w zakresie restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw.
- 2) Segment „Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych” obejmujący działalność IPOPEMA TFI oraz IPOPEMA AM (z dniem 30 listopada 2015 roku przejęta przez IPOPEMA TFI), zajmujące się głównie tworzeniem i zarządzaniem funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzaniem portfelami maklerskich instrumentów finansowych.
- 3) Segment „Usługi doradcze” obejmujący działalność IPOPEMA Business Consulting zajmującą się głównie doradztwem w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, zarządzaniem urządzeniami informatycznymi, doradztwem w zakresie informatyki, działalnością związaną z oprogramowaniem.

01.01.2015 - 31.12.2015	Działalność kontynuowana				Działalność zaniechana	Działalność ogółem
	Usługi maklerskie i pokrewne	Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych	Usługi doradcze	Razem		
Przychody						
Przychody segmentu ogółem, w tym:	47 425	38 525	12 178	98 128	-	98 128
- dla klientów, z którymi wartość transakcji w okresie przekracza 10% lub więcej przychodów						
Sprzedaż między segmentami	-	-	- 113	- 113	-	- 113
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	47 425	38 525	12 065	98 015	-	98 015
Koszty segmentu						
Koszty segmentu – zakup od dostawców zewnętrznych	- 43 034	- 35 947	- 11 976	- 90 957	-	- 90 957
Koszty segmentu – zakup między segmentami	-	-	-	-	-	-
Wyłączenia konsolidacyjne	71	126	-	197	-	197
Koszty segmentu ogółem, w tym:	- 42 963	- 35 821	- 11 976	- 90 760	-	- 90 760
Amortyzacja	- 1 761	- 671	- 88	- 2 520	-	- 2 520
Zysk (strata) segmentu z dz. podstawowej	4 462	2 704	89	7 255	-	7 255
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi	4 462	2 704	89	7 255	-	7 255
Przychody z tytułu odsetek	455	169	19	643	-	643
Koszty z tytułu odsetek	- 1 123	- 34	- 1	- 1 158	-	- 1 158
Pozostałe przychody/koszty finansowe netto	124	69	- 2	191	-	191
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	261	- 89	- 6	166	-	166
Wyłączenia konsolidacyjne	- 1 484	- 155	-	- 1 639	-	- 1 639
Zysk (strata) przed opodatkowaniem i udziałami niekontrolującymi	2 695	2 664	99	5 458	-	5 458
Podatek dochodowy	663	771	58	1 492	-	1 492

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A. za rok 2015 – dane w tys. zł

Wyłączenia konsolidacyjne	-	- 14	-	- 14	-	- 14
Podatek dochodowy ogółem	663	757	58	1 478	-	1 478
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	2 032	1 907	41	3 980	-	3 980
Zysk netto za rok (bez uwzględnienia kosztów programu motywacyjnego)	2 080	1 907	41	4 028	-	4 028
Aktywa i zobowiązania na 31.12.2015						
Aktywa segmentu	314 512	30 814	7 984	353 310	-	353 310
Inwestycje segmentu w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa nieprzypisane segmentom	-	-	-	-	-	-
Aktywa ogółem	314 512	30 814	7 984	353 310	-	353 310
Zobowiązania segmentu	254 353	3 829	1 006	259 188	-	259 188
Rozliczenia międzyokresowe bierne	5 168	4 546	-	9 714	-	9 714
Wynik segmentu	2 032	1 907	41	3 980	-	3 980
Kapitały własne (bez wyniku z działalności bieżącej)	54 412	19 726	2 782	76 920	-	76 920
Udziały niekontrolujące	-	-	3 508	3 508	-	3 508
Pasywa ogółem	315 965	30 008	7 337	353 310	-	353 310
Pozostałe informacje dotyczące segmentu w 2015 roku						
Nakłady inwestycyjne, w tym:	2 752	756	26	3 534	-	3 534
rzeczowe aktywa trwałe	1 560	581	17	2 158	-	2 158
wartości niematerialne	1 192	175	9	1 376	-	1 376
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	1 029	438	77	1 543	-	1 543
Amortyzacja wartości niematerialnych	732	233	11	976	-	976
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Pozostałe	-	-	-	-	-	-

Grupa nie wyodrębnia segmentów geograficznych. Sprzedaż realizowana jest w zdecydowanej większości na terenie Polski. Sprzedaż zagraniczna zrealizowana w 2015 roku nie przekracza 5% (4.451 tys. zł) sumy przychodów z działalności podstawowej. Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne Grupy zlokalizowane są w Polsce.

01.01.2014 - 31.12.2014	Działalność kontynuowana				Działalność zaniechana	Działalność ogółem
	Usługi maklerskie i pokrewne	Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych	Usługi doradcze	Razem		
Przychody						
Przychody segmentu ogółem, w tym:	46 627	44 881	15 545	107 053	-	107 053
- dla klientów, z którymi wartość transakcji w okresie przekracza 10% lub więcej przychodów	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż między segmentami	-	- 2 827	- 44	- 2 871	-	- 2 871
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	46 627	42 054	15 501	104 182	-	104 182
Koszty segmentu						
Koszty segmentu – zakup od dostawców zewnętrznych	- 42 274	- 39 779	- 13 979	- 96 032	-	- 96 032
Koszty segmentu – zakup między segmentami	-	-	-	-	-	-
Wyłączenia konsolidacyjne	44	2 929	-	2 973	-	2 973
Koszty segmentu ogółem	- 42 230	- 36 850	- 13 979	- 93 059	-	- 93 059
Zysk (strata) segmentu z dz. podstawowej	4 397	5 204	1 522	11 123	-	11 123
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi	4 397	5 204	1 522	11 123	-	11 123
Przychody z tytułu odsetek	486	176	44	706	-	706
Koszty z tytułu odsetek	- 1 151	- 35	-	- 1 186	-	- 1 186
Pozostałe przychody/koszty finansowe netto	160	250	17	427	-	427
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	- 230	- 622	41	- 811	-	- 811
Wyłączenia konsolidacyjne	- 3 085	- 17	-	- 3 102	-	- 3 102
Zysk (strata) przed opodatkowaniem i udziałami niekontrolującymi	577	4 956	1 624	7 157	-	7 157
Podatek dochodowy	499	1 028	328	1 855	-	1 855

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A. za rok 2015 – dane w tys. zł

Wyłączenia konsolidacyjne	-	9	-	9	-	9
Podatek dochodowy ogółem	499	1 037	328	1 864	-	1 864
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	78	3 919	1 296	5 293	-	5 293
Zysk netto za rok (bez uwzględnienia kosztów programu motywacyjnego)	185	3 919	1 296	5 400	-	5 400
Aktywa i zobowiązania na 31.12.2014						
Aktywa segmentu	284 037	29 868	10 755	324 660	-	324 660
Inwestycje segmentu w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa nieprzypisane segmentom	-	-	-	-	-	-
Aktywa ogółem	284 037	29 868	10 755	324 660	-	324 660
Zobowiązania segmentu	228 948	4 220	3 144	236 312	-	236 312
Rozliczenia międzyokresowe bierne	3 581	4 044	-	7 625	-	7 625
Wynik segmentu	78	3 919	1 296	5 293	-	5 293
Kapitały własne (bez wyniku z działalności bieżącej)	54 275	15 761	1 563	71 599	-	71 599
Udziały niekontrolujące	-	-	3 831	3 831	-	3 831
Pasywa ogółem	286 882	27 944	9 834	324 660	-	324 660
Pozostałe informacje dotyczące segmentu w 2014 roku						
Nakłady inwestycyjne, w tym:	845	103	163	1 111	-	1 111
rzeczowe aktywa trwałe	247	103	131	481	-	481
wartości niematerialne	598	-	32	630	-	630
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	1 002	465	82	1 549	-	1 549
Amortyzacja wartości niematerialnych	688	263	28	979	-	979
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-
Pozostałe	-	-	-	-	-	-

Grupa nie wyodrębnia segmentów geograficznych. Sprzedaż realizowana jest w zdecydowanej większości na terenie Polski. Sprzedaż zagraniczna zrealizowana w 2014 roku nie przekracza 4% (3.746 tys. zł) sumy przychodów ze sprzedaży. Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne Grupy zlokalizowane są w Polsce.

13. Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej - aktywa

13.1. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne

Dla celów skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się z następujących pozycji:

	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne w kasie	1	3
Środki pieniężne w banku	28 423	20 895
Inne środki pieniężne (lokaty krótkoterminowe)	120 494	29 810
Inne aktywa pieniężne	30	-
Środki pieniężne razem	148 949	50 708
W tym środki pieniężne w banku i w kasie przypisane działalności zaniechanej	-	-

	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne w PLN	131 904	37 008
Środki pieniężne w EUR	10 580	9 100
Środki pieniężne w USD	4 362	2 658
Środki pieniężne w HUF	789	360
Środki pieniężne w TRY	286	854
Środki pieniężne w RON	590	456
Środki pieniężne (inne waluty)	438	272
Razem środki pieniężne	148 949	50 708

	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne i inne aktywa własne	44 644	33 133
Środki pieniężne i inne aktywa klientów zdeponowane na rachunkach pieniężnych w domu maklerskim oraz wpłacone na poczet nabycie papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub obrocie pierwotnym	104 305	17 575
Środki pieniężne i inne aktywa przekazane z funduszu rozliczeniowego	-	-
Razem środki pieniężne	148 949	50 708

Wolne środki pieniężne zgromadzone są na rachunkach bankowych i inwestowane w formie lokat terminowych oraz typu *overnight*. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do kilku miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według stałych i zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe prezentowane są w pozycji: Inne środki pieniężne. Natomiast lokaty powyżej 3 m-cy prezentowane są w pozycji: Inne aktywa pieniężne.

W pozycji Inne środki pieniężne wykazane zostały również środki pieniężne klientów zdeponowane na rachunku bankowym Spółki dominującej w kwocie 104.305 tys. zł na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz w kwocie 17.575 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 roku.

13.2. Należności

Należności krótkoterminowe	31.12.2015	31.12.2014
1. Od klientów / z tytułu dostaw i usług	73 138	132 595
a) z tyt. odroczonego terminu zapłaty	-	-
b) z tyt. należności przeterminowanych i roszczeń spornych, nieobjętych odpisami aktualizującymi należności	-	-
c) od klientów z tytułu transakcji	64 637	121 041
- zawartych na GPW w Warszawie	62 910	113 368
- zawartych na GPW w Budapeszcie	602	1 239
- zawartych na GPW w Paryżu	-	18
- zawartych na GPW w Wiedniu	795	-
- zawartych na GPW we Frankfurcie	220	6 407
- zawartych na GPW w Amsterdamie	-	9

- zawartych na GPW w Nowym Jorku	110	-
- pozostałe	-	-
d) pozostałe	8 501	11 554
2. Od jednostek powiązanych	18	162
3. Od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich *	64 558	75 448
a) z tytułu transakcji	64 062	75 009
- zawartych na GPW w Warszawie *	56 568	74 537
- zawartych na GPW w Budapeszcie	4 027	-
- zawartych na GPW w Nowym Jorku	-	372
- zawartych na GPW w Pradze	3 467	-
- zawartych na GPW we Frankfurcie	-	100
- zawartych na rynku pozagiełdowym	-	-
b) pozostałe	496	439
4. Od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe	-	-
5. Od Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i giełdowych izb rozrachunkowych	24 133	30 197
- z funduszu rozliczeniowego	24 133	30 197
6. Od towarzystw funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz funduszy inwestycyjnych i emerytalnych	3 634	4 099
7. Od emitentów papierów wartościowych lub wprowadzających	2 332	141
8. Od izby gospodarczej	-	-
9. Z tytułu podatków, dotacji i ubezpieczeń społecznych	119	34
10. Dochodzone na drodze sądowej, nieobjęte odpisami aktualizującymi należności	-	-
11. Pozostałe	10 502	7 095
Należności krótkoterminowe razem	178 434	249 771

* Zgodnie z art. 45h znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, pozycje bilansu: należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji, w odniesieniu do transakcji zawartych na GPW, zawierają należności od KDPW CCP (podmiotu rozliczającego transakcje, który wstąpił w prawa i obowiązki stron transakcji).

Należności i zobowiązania krótkoterminowe w przeważającej części powstają w związku z zawartymi transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych, których rozrachunek w izbach rozliczeniowych jeszcze nie nastąpił. W przypadku transakcji kupna zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są zobowiązania wobec stron transakcji rynkowych (banków prowadzących działalność maklerską i domów maklerskich – tzw. anonimowa strona transakcji) oraz należności od klientów, dla których transakcje kupna zrealizowano. W przypadku transakcji sprzedaży zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są należności od stron transakcji rynkowych oraz zobowiązania wobec klientów, dla których transakcje sprzedaży zrealizowano.

Odpisy z tytułu utraty wartości pomniejszają wartość bilansową należności, do której odpis został utworzony.

Należności krótkoterminowe brutto (struktura walutowa)	31.12.2015	31.12.2014
a) w walucie polskiej	168 667	242 018
b) w walutach obcych (po przeliczeniu na zł)	10 337	9 041
Należności krótkoterminowe brutto razem	179 004	251 059

13.2.1. Wiekowanie należności

Należności (krótko- i długoterminowe), o pozostałym od końca okresu sprawozdawczego okresie spłaty	31.12.2015	31.12.2014
a) do 1 miesiąca	164 849	245 942
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	206	-
c) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	9 833	1 000
d) powyżej 1 roku do 5 lat	1 367	1 348
e) powyżej 5 lat	-	-
f) należności przeterminowane	4 116	5 117
Należności razem (brutto)	180 371	253 407
g) odpisy aktualizujące należności (wielkość ujemna)	- 570	- 1 288
Należności razem (netto)	179 801	252 119

Należności przeterminowane (brutto) - z podziałem na należności niespłacone w okresie:	31.12.2015	31.12.2014
a) do 1 miesiąca	1 737	1 253
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	891	1 454
c) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	1 020	1 657
d) powyżej 1 roku do 5 lat	468	753
e) powyżej 5 lat	-	-
Należności razem (brutto)	4 116	5 117
f) odpisy aktualizujące należności (wielkość ujemna)	- 570	- 1 288
Należności razem (netto)	3 546	3 829

13.3. Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe

	31.12.2015	31.12.2014
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	1 147	1 303
koszty serwisu informacyjnego	57	37
koszty najmu biura	185	296
podatek VAT naliczony do rozliczenia w 2016 / 2015 roku	21	44
opłaty członkowskie	47	24
koszty do refakturowania	8	1
pozostałe	829	901
b) pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	-	53
przychody fakturowane w następnym okresie	-	53
Rozliczenia międzyokresowe czynne razem	1 147	1 356

13.4. Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu

	31.12.2015	31.12.2014
- akcje	1 214	1 463
- instrumenty pochodne	-	-
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu razem	1 214	1 463

Pozycja „akcje” w całości dotyczy akcji notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane są w wartości godziwej uwzględniającej ich wartość rynkową na dzień bilansowy. Dla potrzeb wyceny Grupa uwzględnia giełdowe kursy zamknięcia poszczególnych instrumentów ogłaszane przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. ostatniego dnia roboczego roku obrotowego. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych uwzględniane są w przychodach lub kosztach z instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu. Wartość instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu w cenie nabycia na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła 1.216 tys. zł wobec 1.500 tys. zł według stanu na 31 grudnia 2014 roku. Wartość odpisów z tytułu aktualizacji wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła odpowiednio (-) 2 tys. zł oraz (-) 36 tys. zł. Na dzień bilansowy Grupa posiadała 22.826 akcji o łącznej wartości bilansowej 1.214 tys. zł, są one notowane w PLN oraz zostały nabyte w PLN. Na dzień 31.12.2014 roku Spółka posiadała 41.585 akcji o łącznej wartości bilansowej 1.463 tys. zł.

13.5. Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży o wartości 11.764 tys. zł wobec 8.727 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 roku. Wśród instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa posiadała certyfikaty inwestycyjne i jednostki uczestnictwa w wysokości 3.885 tys. zł wobec 1.610 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 roku, obligacje skarbowe w wysokości 7.867 tys. zł (7.105 tys. zł na dzień 31.12.2014) oraz udziały w jednostkach zależnych niepodlegających konsolidacji w wysokości 12 tys. zł (12 tys. zł na 31.12.2014).

Udziały w jednostkach zależnych niepodlegające konsolidacji nie są notowane na aktywnym rynku. Grupa wycenia je w koszcie nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. W 2014 roku dokonano odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych przeznaczonych do sprzedaży w kwocie 11 tys. zł. W 2015 roku nie wystąpiły odpisy z tego tytułu.

13.6. Rzeczowe aktywa trwałe

Stan na 31 grudnia 2015 roku

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	-	839	6 084	1 109	1 778	21	9 831
b) zwiększenia (z tytułu)	-	41	2 095	434	53	1 636	4 259
- zakup i zwrot z leasingu	-	-	600	434	47	1 636	2 717
- przejęcie z inwestycji	-	41	1 495	-	6	-	1 542
c) zmniejszenia	-	-	268	115	3	1 613	1 999
- likwidacja	-	-	268	115	3	-	386
- reklasyfikacja do innej grupy rodzajowej	-	-	-	-	-	1 613	1 613
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	-	880	7 911	1 428	1 828	44	12 091
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	219	3 647	509	888	-	5 263
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	125	710	216	224	-	1 275
- roczny odpis amortyzacyjny	-	125	912	281	225	-	1 543
- zwrot z leasingu	-	-	46	-	-	-	46
- likwidacja	-	-	248	65	1	-	314
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	344	4 357	725	1 112	-	6 538
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	-	620	2 437	600	890	21	4 568
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	-	536	3 554	703	716	44	5 553

Stan na 31 grudnia 2014 roku

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	-	839	5 775	1 096	1 822	85	9 617
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	489	105	56	268	918
- zakup	-	-	175	105	38	268	586
- przejęcie z inwestycji	-	-	314	-	18	-	332
c) zmniejszenia	-	-	180	92	100	332	704
- likwidacja	-	-	180	92	100	-	372
- reklasyfikacja do innej grupy rodzajowej	-	-	-	-	-	332	332
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	-	839	6 084	1 109	1 778	21	9 831
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	99	2 845	297	765	-	4 006
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	120	802	212	123	-	1 257
- roczny odpis amortyzacyjny	-	120	976	232	221	-	1 549
- likwidacja	-	-	174	20	98	-	292
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	219	3 647	509	888	-	5 263
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-

i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	-	740	2 930	799	1 057	85	5 611
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	-	620	2 437	600	890	21	4 568

13.6.1. Odpisy z tytułu utraty wartości

W 2015 roku nie wystąpiły odpisy z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych.

13.7. Wartości niematerialne

Stan na 31 grudnia 2015 roku

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp;	Oprogramowanie komputerowe	Prawa do emisji CO ₂	Inne wartości niematerialne / zaliczki	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	440	-	157	7 807	-	45	8 449
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	9	1 530	-	-	1 539
- zakup / przyjęcie z inwestycji	-	-	9	1 411	-	-	1 420
- rozszerzenie grupy	-	-	-	-	-	-	-
- zakończone prace rozwojowe	-	-	-	-	-	-	-
- inne – zwrot z leasingu	-	-	-	119	-	-	119
c) zmniejszenia	-	-	-	-	-	45	45
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	440	-	166	9 337	-	-	9 943
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	128	-	105	5 464	-	-	5 697
f) amortyzacja za okres	88	-	11	991	-	-	1 090
- amortyzacja (odpis roczny)	88	-	11	878	-	-	977
- zwrot z leasingu	-	-	-	113	-	-	113
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	216	-	116	6 455	-	-	6 787
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	312	-	52	2 343	-	45	2 752
k) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	224	-	50	2 882	-	-	3 156

Stan na 31 grudnia 2014 roku

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp;	Oprogramowanie komputerowe	Prawa do emisji CO ₂	Inne wartości niematerialne / zaliczki	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	440	-	124	7 210	-	45	7 819
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	33	597	-	-	630
- zakup / przyjęcie z inwestycji	-	-	33	597	-	-	630
- rozszerzenie grupy	-	-	-	-	-	-	-
- zakończone prace rozwojowe	-	-	-	-	-	-	-

- inne	-	-	-	-	-	-	-
c) zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	440	-	157	7 807		45	8 449
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	40	-	77	4 601	-	-	4 718
f) amortyzacja za okres	88	-	28	863			979
- amortyzacja (odpis roczny)	88	-	28	863	-	-	979
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	128	-	105	5 464		-	5 697
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	400	-	47	2 609	-	45	3 101
k) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	312	-	52	2 343	-	45	2 752

Koszty zakończonych prac rozwojowych w Grupie dotyczą wdrożonego systemu prowadzenia ewidencji uczestników funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez IPOPEMA TFI.

13.7.1. Kupno i sprzedaż

W 2015 roku Grupa nabyła wartości niematerialne o wartości 1.539 tys. zł (w 2014 roku: 630 tys. zł). Zarówno w 2015 roku jak i w 2014 roku Grupa nie dokonała sprzedaży wartości niematerialnych.

Wśród wartości niematerialnych Grupa identyfikuje prace rozwojowe, które na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosły 224 tys. zł wobec 312 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 roku.

13.7.2. Odpisy z tytułu utraty wartości

W roku 2015 i 2014 Grupa nie stwierdziła utraty wartości majątku Grupy.

13.7.3. Amortyzacja wartości niematerialnych

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w kosztach działalności podstawowej w pozycji 'Amortyzacja'. Amortyzacja za 2015 rok wyniosła 1.090 tys. zł wobec 979 tys. zł za 2014 rok.

14. Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej - kapitały

14.1. Kapitał podstawowy

Dane finansowe dotyczące kapitału zostały przedstawione w złotych.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku zarejestrowany kapitał podstawowy wynosił 2.993.783,60 zł i dzielił się na 29.937.836 akcji.

Kapitał podstawowy (struktura) – stan na 31.12.2015 oraz na 31.12.2014

Akcjonariusz	Liczba akcji i głosów na WZA	Wysokość wpłat	Wartość objętych udziałów (w zł)
Fundusz IPOPEMA PRE-IPO FIZAN ¹	2 990 789	Akcje opłacone w całości	299 079
JLC Lewandowski S.K.A. ²	2 990 789	Akcje opłacone w całości	299 079
OFE PZU "Złota Jesień"*	2 950 000	Akcje opłacone w całości	295 000
Fundusz IPOPEMA 10 FIZAN ³	2 851 420	Akcje opłacone w całości	285 142
Katarzyna Lewandowska	2 136 749	Akcje opłacone w całości	213 675
Quercus Parasolowy SFIO*	1 754 164	Akcje opłacone w całości	175 416
Razem akcjonariusze powyżej 5%	15 673 911		1 567 391

* Dane na podstawie otrzymanych przez Spółkę zawiadomień od akcjonariuszy

¹ Głównym uczestnikiem Funduszu jest Jacek Lewandowski – Prezes Zarządu Spółki, a także jego żona, Katarzyna Lewandowska

² Podmiot zależny od Jacka Lewandowskiego – Prezesa Zarządu Spółki

³ Jedynym uczestnikiem Funduszu jest Stanisław Waczkowski – Wiceprezes Zarządu Spółki

W roku 2015 oraz 2014 kapitał podstawowy Spółki dominującej nie uległ zmianie. Kapitał podstawowy na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku wynosił 2.994 tys. zł i dzielił się na:

- 7.000.000 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 21.571.410 akcji zwykłych na okaziciela serii B oraz,
- 1.366.426 akcji zwykłych na okaziciela serii C.

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 0,10 złotych i zostały w pełni opłacone.

Prawa akcjonariuszy

Akcjom wszystkich serii (A, B i C) przypada jeden głos na akcję. Akcje wszystkich serii są akcjami zwykłymi, nieuprzywilejowanymi, brak jest ograniczeń w dysponowaniu akcjami.

14.2. Pozostałe kapitały

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną. Nadwyżka została pomniejszona o koszty emisji akcji. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszony o koszty emisji na 31 grudnia 2015 roku i na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniósł 10.351 tys. zł.

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży powstaje w wyniku przeszacowania aktywów finansowych do wartości godziwej. W przypadku sprzedaży lub utraty wartości przeszacowanego składnika aktywów finansowych efektywnie zrealizowana część kapitału z aktualizacji wyceny powiązana z tym składnikiem jest przenoszona w wynik.

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014r
Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na początek okresu obrotowego	53	92
Kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym	70	- 48
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat w okresie sprawozdawczym	-	-
Odroczony podatek dochodowy	- 13	9
Skumulowany wynik osiągnięty na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży na koniec okresu obrotowego	110	53

Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały zostały utworzone w związku z realizowanym programem motywacyjnym oraz w związku ze zmianą wartości udziałów w spółce zależnej. Na dzień 31 grudnia 2015 roku pozostałe kapitały miały wartość 3.214 tys. zł wobec 3.166 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Zyski zatrzymane i ograniczenia związane z kapitałem

Zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych spółki akcyjne tj. w przypadku Grupy IPOPEMA: IPOPEMA Securities oraz IPOPEMA TFI, zobowiązane są utrzymywać zyski zatrzymane (tzw. kapitał zapasowy) do wysokości 1/3 kapitału zakładowego z przeznaczeniem wyłącznie na pokrycie ewentualnych strat finansowych. Spółka musi przeznaczyć na ten cel minimalnie 8% zysku bieżącego do czasu zgromadzenia wymaganej równowartości 1/3 kapitału podstawowego. Na 31 grudnia 2015 roku oraz na 31 grudnia 2014 roku wysokość tego kapitału wynosiła 998 tys. zł.

Zyski zatrzymane	31.12.2015	31.12.2014
Wyniki zatrzymane z lat poprzednich	35 514	30 891
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	3 903	4 623
Łączna wartość korekt kapitału wynikająca ze zmiany zasad rachunkowości na MSR/MSSF	24 814	24 814
Razem zyski zatrzymane	64 231	60 328

Dywidendy

Dywidendy za dany rok zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, a niewypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w „pozostałych zobowiązaniach”. Na koniec okresu sprawozdawczego nie wystąpiły niewypłacone dywidendy.

14.3. Udziały niekontrolujące

Wartość udziałów niekontrolujących (będących w posiadaniu udziałowców w IPOPEMA Business Consulting) według stanu na 31 grudnia 2015 roku wyniosła 3.508 tys. zł wobec 3.831 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 roku.

14.4. Wymogi kapitałowe

Spółka dominująca IPOPEMA Securities jest instytucją, o której mowa w artykule 95 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2013 (Dz.U.L 176 z 27 czerwca 2013 roku z późn. zm.), („CRR”) w związku z czym w okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem podlegają wymogom kapitałowym określonym w CRR.

IPOPEMA Securities S.A. spełnia warunki uznania za unijną instytucję dominującą, w związku z czym niezależnie od wymogu spełniania norm adekwatności kapitałowej w ujęciu jednostkowym, Grupa zobowiązana jest dodatkowo do spełnienia norm adekwatności kapitałowej w ujęciu skonsolidowanym.

Niedotrzymanie lub przekraczanie wymogów kapitałowych

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem nie odnotowane zostały przypadki naruszenia norm adekwatności kapitałowej w ujęciu skonsolidowanym. Dane dotyczące podstawowych danych zaprezentowane zostały w poniższych tabelach.

Pozycja	31.12.2015	Dane średnie w kwartale			
		Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015
Fundusze własne – w tys. zł	73 669	68 832	74 301	74 494	73 669
Kapitał Tier I	73 669	68 632	74 301	74 494	73 669
Kapitał podstawowy Tier I	73 669	68 632	74 301	74 494	73 669
Kapitał dodatkowy Tier I	-	-	-	-	-
Kapitał Tier II	-	-	-	-	-
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko – w tys. zł	332 514	289 984	282 023	273 529	332 514

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rozmycia oraz dostaw z późniejszym terminem rozliczenia	144 988	109 550	94 480	82 071	144 988
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko rozliczenia/dostawy	-	-	-	-	-
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego i ryzyka cen towarów	22 025	14 932	22 041	25 956	22 025
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu ryzyka operacyjnego	165 502	165 502	165 502	165 502	165 502
Dodatkowa kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu stałych kosztów pośrednich	-	-	-	-	-
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu korekty wyceny kredytowej	-	-	-	-	-
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko z tytułu dużych ekspozycji w portfelu handlowym	-	-	-	-	-
Kwoty innych ekspozycji na ryzyko	-	-	-	-	-
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	22,16	23,74	26,35	27,23	22,16
Nadwyżka(+)/niedobór(-) kapitału podstawowego Tier I – w tys. zł	58 706	55 783	61 610	62 186	58 706
Współczynnik kapitału Tier I	22,16	23,74	26,35	27,23	22,16
Nadwyżka(+)/niedobór(-) kapitału Tier I – w tys. zł	53 718	51 433	57 380	58 083	53 718
Łączny współczynnik kapitałowy	22,16	23,74	26,35	27,23	22,16
Nadwyżka(+)/niedobór(-) łącznego kapitału – w tys. zł	47 068	45 634	51 740	52 612	47 068

Pozycja	31.12.2015
Wysokość kapitału założycielskiego - w tys. zł	3 097
Odchylenie wysokości funduszy własnych od wysokości kapitału założycielskiego	70 602

15. Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne

15.1. Rozliczenia międzyokresowe bierne

15.1.1. Zmiany stanu rozliczeń międzyokresowych biernych

	2015 rok	2014 rok
Stan na początek okresu sprawozdawczego	7 625	9 159
Utworzone w ciągu roku obrotowego	17 456	17 162
Wykorzystane	15 309	18 473
Rozwiązane	58	223
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	9 714	7 625

15.1.2. Stan rozliczeń międzyokresowych biernych na koniec okresu sprawozdawczego

	31.12.2015	31.12.2014
Świadczenia pracownicze *	8 022	5 525
Inne	1 692	2 100
Razem	9 714	7 625

* świadczenia pracownicze, zgodnie z MSR 19, stanowią świadczenia pracownicze z tytułu wynagrodzeń, składek na ubezpieczenia społeczne, płatnego urlopu wypoczynkowego, płatnych zobowiązań chorobowych, udziałów w zyskach i premii, jak również obejmują świadczenia po okresie zatrudnienia, jak: emerytury, pozostałe świadczenia emerytalne oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy i świadczenia niepieniężne na rzecz obecnych pracowników.

Grupa tworzy szacunki dotyczące zobowiązań na podstawie najlepszej wiedzy, jaką posiada na moment sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Rozliczenia międzyokresowe bierne obarczone są niepewnością dotyczącą dokładności kwoty oraz terminu jej realizacji. Zobowiązania z tytułu premii zostaną zrealizowane w przeciągu 12 miesięcy od ostatniego dnia okresu sprawozdawczego. Zobowiązania z tytułu

świadczeń urlopowych wyliczane są na ostatni dzień okresu sprawozdawczego, a termin wypływu środków pieniężnych związanych z realizacją tego zobowiązania jest trudny do określenia. Zobowiązanie jest realizowane w momencie ustania stosunku pracy z pracownikiem. Inne rozliczenia międzyokresowe są zobowiązaniami krótkoterminowymi, wypływ środków pieniężnych z nimi związany przewidywany jest w okresie kilku miesięcy od ostatniego dnia okresu sprawozdawczego.

15.2. Rezerwa na sprawy sądowe, kary, grzywny i odszkodowania

W 2015 roku oraz w 2014 roku Spółki Grupy nie były stroną postępowań sądowych.

15.3. Zobowiązania (krótkoterminowe)

Zobowiązania krótkoterminowe	31.12.2015	31.12.2014
Wobec klientów	168 415	88 991
Wobec jednostek powiązanych	-	-
Wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich	68 947	129 333
a) z tytułu zawartych transakcji *	68 941	129 333
b) pozostałe	6	-
Wobec podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe	563	672
Wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i giełdowych izb rozrachunkowych	844	198
Kredyty i pożyczki	15 138	12 206
a) od jednostek powiązanych	-	-
b) pozostałe	15 138	12 206
Dłużne papiery wartościowe	6	6
Weksłowe	-	-
Z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych	818	1 261
Z tytułu wynagrodzeń	-	3
Wobec towarzystw funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz funduszy inwestycyjnych i emerytalnych	1 969	1 908
Wynikające z zawartych ramowych umów pożyczki i sprzedaży krótkiej z tytułu pożyczonych papierów wartościowych	-	-
Pozostałe	1 762	1 025
a) z tytułu wypłaty dywidendy	-	-
b) pozostałe	1 762	1 025
- pozostałe zobowiązania	1 762	1 025
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe razem	258 462	235 603

* Zgodnie z art. 45h znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, pozycje bilansu: zobowiązania krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji, w odniesieniu do transakcji zawartych na GPW, zawierają odpowiednio należności i zobowiązania wobec KDPW CCP (podmiotu rozliczającego transakcje, który wstąpił w prawa i obowiązki stron transakcji).

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w punkcie 25.1 informacji dodatkowej.

Zobowiązania za wyjątkiem kredytów opisanych w nocie 15.3.2 są nieoprocentowane.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania z tytułu zawartych transakcji giełdowych:	68 941	129 333
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie	67 216	121 673
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Budapeszcie	602	1 238
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Paryżu	-	18
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Wiedniu	795	-
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych we Frankfurcie	219	6 395
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Amsterdamie	-	9
- w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Nowym Jorku	109	-
Zobowiązania z tytułu zawartych transakcji na rynku pozagiełdowym	6	-
Zobowiązania od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich	68 947	129 333

Zobowiązania krótkoterminowe brutto (struktura walutowa)	31.12.2015	31.12.2014
a) w walucie polskiej	247 027	226 199
b) w walutach obcych (po przeliczeniu na PLN)	11 435	9 404
Zobowiązania krótkoterminowe razem	258 462	235 603

15.3.1. Wiekowanie zobowiązań

Zobowiązania (krótko- i długoterminowe), o pozostałym od końca okresu sprawozdawczego okresie spłaty	31.12.2015	31.12.2014
a) do 1 miesiąca	257 145	235 155
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	763	147
c) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	234	173
d) powyżej 1 roku do 5 lat	593	444
e) powyżej 5 lat	-	-
f) dla których termin wymagalności upłynął	320	128
Zobowiązania razem	259 055	236 047

Powyższa analiza została przeprowadzona na podstawie danych zdyskontowanych - różnica pomiędzy danymi zdyskontowanymi i niezdykontowanymi dotyczy głównie zobowiązań z tytułu leasingu i zobowiązań z tytułu kredytów i jest nieistotna. Zobowiązania z tytułu kredytów mają postać linii kredytowej (jak opisano poniżej) i zmienną wartość w trakcie każdego okresu.

15.3.2. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Zobowiązania (krótko- i długoterminowe), o pozostałym od końca okresu sprawozdawczego okresie spłaty	31.12.2015	31.12.2014
a) kredyt bankowy	15 138	12 206
- kwota kredytu pozostała do spłaty	15 138	12 206
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	15 138	12 206

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka posiadała 15.138 tys. zł zobowiązań z tytułu kredytów związanych z prowadzoną działalnością brokerską (wobec 12.206 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 roku), wynikających z zawartych w dniu 22 lipca 2009 r. z Alior Bankiem S.A. dwóch umów o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym (linie kredytowe). Kredyty te służą regulowaniu zobowiązań wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych w związku z prowadzoną działalnością brokerską i są corocznie odnawiane – aktualny okres ich obowiązywania upływa 15 września 2016 roku:

1. Umowa o kredyt odnawialny (linia kredytowa) w maksymalnej wysokości 10 mln zł. Celem umowy jest finansowanie płatności zobowiązań Spółki wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych związanych z rozliczeniem transakcji zawieranych na rynku regulowanym w ramach prowadzonej działalności maklerskiej. Zabezpieczeniem kredytu jest weksel własny *in blanco* wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi w banku oraz kaucja (w formie lokaty terminowej) w wysokości 4 mln zł, jako zabezpieczenie wspólne z kredytem opisanym w punkcie 2.
2. Umowa o kredyt odnawialny (linia kredytowa) w maksymalnej wysokości 30 mln zł, której celem jest finansowanie zobowiązań Spółki wynikających z członkostwa w Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych. Zabezpieczeniem kredytu jest weksel własny *in blanco* wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi w banku. Zgodnie z informacją zamieszczoną w pkt 1 powyżej, wspólnym zabezpieczeniem obu kredytów jest również kaucja w wysokości 4 mln zł.

Odsetki od kredytów i pożyczek dotyczą w całości kredytów krótkoterminowych. Odsetki od kredytu za m-c grudzień 2014 roku w wysokości 51 tys. zł nie zostały zrealizowane w 2014 roku, ich zapłata nastąpiła w 2015 roku. Niezrealizowane odsetki od kredytu według stanu na 31 grudnia 2013 roku wyniosły 102 tys. zł i zostały zapłacone w 2014 roku.

15.4. Obligacje

W 2015 roku Spółka dokonała emisji obligacji imiennych o łącznej wartości nominalnej 7,6 tys. zł (wobec 6,4 tys. zł w 2014 roku), których zapadalność (w zależności od serii) przypada na lata 2015-2018. Łączna wartość zobowiązań Spółki z tytułu wykupu ww. obligacji nie przekroczy ich wartości nominalnej i jest nieznacząca dla Spółki. Ich emisja związana jest natomiast z wdrożeniem w Spółce „Polityki zmiennych składników wynagrodzeń” w wykonaniu Rozporządzenia Ministra Finansów z 2 grudnia 2011 r. w sprawie zasad ustalania przez dom maklerski polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze. Więcej informacji dotyczących ww. polityki ujawnionych zostało w opublikowanym na stronie internetowej Spółki

aktualnym dokumencie pt. „Ujawnienia informacji związanych z adekwatnością kapitałową IPOPEMA Securities S.A.”. W 2015 roku wykupione zostały obligacje na łączną kwotę 5,6 tys. zł (4,4 tys. zł w 2014 roku).

16. Informacje objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów

16.1. Przychody z działalności podstawowej

Przychody z działalności podstawowej	2015 rok	2014 rok
Przychody z tytułu obrotu papierami wartościowymi	28 715	34 861
Przychody z tytułu usług bankowości inwestycyjnej	18 565	11 735
Przychody z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych i zarządzania aktywami klientów	38 525	42 054
Przychody z tytułu usług doradczych	12 065	15 501
Pozostałe przychody z działalności podstawowej	145	31
Przychody z działalności podstawowej razem	98 015	104 182

16.2. Koszty działalności

Koszty działalności podstawowej	2015 rok	2014 rok
Koszty z tytułu afiliacji	-	-
Opłaty na rzecz rynków regulowanych, giełd towarowych oraz na rzecz Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych	8 776	10 481
Wynagrodzenia	39 486	39 790
Ubezpieczenia społeczne	2 560	2 347
Świadczenia na rzecz pracowników	513	509
Zużycie materiałów i energii	781	702
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	4 046	3 893
Amortyzacja	2 520	2 529
Podatki i inne opłaty o charakterze publicznoprawnym	1 865	2 068
Pozostałe, w tym:	30 213	30 740
- koszty związane z zarządzaniem i dystrybucją funduszy	14 148	15 094
- koszty transakcyjne inne niż koszty rozliczenia transakcji przez izby rozliczeniowe i giełdy papierów wartościowych	3 764	1 729
- serwisy informacyjne i usługi teleinformatyczne	3 572	3 287
- marketing, reprezentacja i reklama	1 922	1 671
- zakup oprogramowania (do refaktury)	739	1 975
- inne usługi obce	6 068	6 984
Razem koszty działalności podstawowej	90 760	93 059

16.2.1. Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych (uszczegółowienie)	2015 rok	2014 rok
Koszty wynagrodzeń	39 438	39 683
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	2 560	2 347
Koszty przyszłych świadczeń z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych i tym podobnych świadczeń pracowniczych	-	-
Koszty z tytułu programu płatności w formie akcji własnych	48	107
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	513	509
Razem koszty świadczeń pracowniczych	42 559	42 646

16.3. Przychody i koszty finansowe

Stopa kapitalizacji w 2015 roku oraz w 2014 roku wyniosła 0%, Grupa nie aktywowała kosztów finansowania zewnętrznego.

Przychody finansowe	2015 rok	2014 rok
1. Odsetki od udzielonych pożyczek	28	76
2. Odsetki od lokat i depozytów	615	626
a) od jednostek powiązanych	-	-
b) pozostałe	615	626
3. Pozostałe odsetki	-	4
4. Dodatnie różnice kursowe	251	502
a) zrealizowane	233	213
b) niezrealizowane	18	289
5. Pozostałe	487	817
Przychody finansowe, razem	1 381	2 025

Koszty finansowe	2015 rok	2014 rok
1. Odsetki od kredytów i pożyczek, w tym:	1 008	977
a) dla jednostek powiązanych	-	-
b) pozostałe	1 008	977
2. Pozostałe odsetki	151	209
3. Ujemne różnice kursowe	134	55
a) zrealizowane	59	55
b) niezrealizowane	75	-
4. Pozostałe	1 371	2 701
Koszty finansowe, razem	2 664	3 942

Stopa kapitalizacji w 2015 roku oraz w 2014 roku wyniosła 0%, Grupa nie aktywowała kosztów finansowania zewnętrznego.

16.4. Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu

Wynik z instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu w 2015 roku wyniósł (-) 584 tys. zł, wobec (-) 1.429 tys. zł w 2014 roku. W wyniku z instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu znajdują się między innymi przychody z tytułu dywidend na łączną kwotę 89 tys. zł w roku 2015 i 227 tys. zł w roku 2014.

16.5. Przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	2015 rok	2014 rok
a) zysk ze zbycia rzeczowych składników aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-	1
b) rozwiązanie rozliczeń międzyokresowych	58	200
c) rozwiązanie odpisu na należności	380	198
d) przychody z tytułu refaktur	767	463
e) pozostałe	211	343
Pozostałe przychody operacyjne razem	1 416	1 205

Pozostałe koszty operacyjne	2015 rok	2014 rok
a) strata ze zbycia rzeczowych składników aktywów trwałych i wartości niematerialnych	2	5
b) odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-	-
c) utworzenie rozliczeń międzyokresowych	55	126
c) odpisy aktualizujące należności	466	1 192
d) pozostałe w tym:	967	796
- składki członkowskie	40	40
- koszty refakturowane	766	462
- pozostałe	161	294
Pozostałe koszty operacyjne razem	1 490	2 119

17. Świadczenia pracownicze

17.1. Programy akcji pracowniczych

W dniu 23 marca 2009 uchwałą Zarządu Spółki dominującej przyjęty został Regulamin Programu Motywacyjnego (z późn. zm.), który zatwierdzony został również przez Radę Nadzorczą Spółki. Przyjęcie ww. regulaminu było konsekwencją uchwały nadzwyczajnego walnego zgromadzenia z 5 grudnia 2007 r. (zmienionej uchwałą z dnia 20 marca 2009 r.) w sprawie przyjęcia programu motywacyjnego dla kluczowych pracowników Spółki oraz spółki zależnej – IPOPEMA TFI S.A. oraz innych osób kluczowych dla realizacji strategii Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities. Program oparty jest na akcjach serii C, które mogą zostać wyemitowane w ramach kapitału warunkowego w maksymalnej liczbie 4.857.140, nie później niż do 30 listopada roku 2017. Programy rozliczane są w instrumentach kapitałowych.

W 2015 roku ani w okresie porównawczym osoby uprawnione nie obejmowały akcji w ramach uchwalonego w Spółce programu motywacyjnego.

Ponadto, poza zrealizowanym już Planem Opcyjnym I oraz Planem Opcyjnym II, dotychczas przyznane zostało warunkowe prawo do objęcia – w maksymalnym terminie do 30 listopada 2017 r. – 297.522 akcji z pozostałej puli akcji serii C objętej kapitałem warunkowym wynoszącej 2.976.188 („Plan Opcyjny III”). Cena emisyjna ww. akcji wynosi 6,01 zł i określona została zgodnie z warunkami programu motywacyjnego dla Planu Opcyjnego III jako średnia z notowań w określonym okresie akcji Spółki na GPW. W odniesieniu do pozostałych akcji serii C z Planu Opcyjnego III, do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania nie została ustalona lista osób uprawnionych do ich objęcia, jak również nie zostały podjęte żadne decyzje dotyczące ich ewentualnego zaoferowania.

Łącznie na poziomie skonsolidowanym koszty ww. programów powiększyły koszty wynagrodzeń w 2015 roku o kwotę 48 tys. zł, obciążającą wynik segmentu *Usługi maklerskie i pokrewne*. W okresie porównawczym, tj. w 2014 roku, koszty ww. programów powiększyły koszty wynagrodzeń o 107 tys. zł.

Do wyceny Planu I-II zastosowany został model Blacka–Scholesa zmodyfikowany o czynnik dywidendy ciągłej oraz efekt rozwodnienia (zmniejszenie wartości poszczególnych akcji na skutek emisji nowych akcji po cenie niższej od rynkowej). Do wyceny Planu III zastosowany został model drzewa dwumianowego.

18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Walne Zgromadzenie IPOPEMA Asset Management S.A. w dniu 19 czerwca 2015 r. podjęło decyzję o wypłacie dywidendy w łącznej kwocie 1 mln zł, co w przeliczeniu na jedną akcję wynosi ok. 17,85 zł. Dywidenda została w całości wypłacona na rzecz Spółki.

Walne Zgromadzenie Wspólników IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o. w dniu 30 czerwca 2015 roku podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy za rok 2014 w wysokości 800 tys. zł, co w przeliczeniu na jeden udział wynosi ok. 400 zł. Dywidenda została w całości wypłacona.

W dniu 17 czerwca 2014 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki podjęło decyzję o wypłacie dywidendy w kwocie 9 mln zł. Na wypłatę dywidendy przeznaczony został zysk za 2013 rok w wysokości 5.619 tys. zł oraz 3.381 tys. zł z zysków zatrzymanych. Kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 0,30 zł. Dniem ustalenia praw do dywidendy był 25 czerwca 2014 roku (dzień dywidendy), a dniem jej wypłaty 9 lipca 2014 roku. W tej dacie dywidenda została wypłacona w łącznej kwocie 8.981 tys. zł. Różnica między wartością wypłaconej dywidendy a kwotą 9 mln zł uchwaloną przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, która wyniosła 19 tys. zł jest

wynikiem zaokrągleń w wysokości dywidendy na 1 akcję i zgodnie z ww. uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy zasilą zyski zatrzymane Spółki.

Walne Zgromadzenie IPOPEMA Asset Management S.A. w dniu 13 maja 2014 r. podjęło decyzję o wypłacie dywidendy w łącznej kwocie 2 mln zł, co w przeliczeniu na jedną akcję wynosi ok. 35,71 zł. Do dnia, na który sporządzone zostało niniejsze skonsolidowane sprawozdanie, dywidenda została w całości wypłacona na rzecz Spółki.

Walne Zgromadzenie Wspólników IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o. w dniu 19 maja 2014 roku podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy za rok 2013 w kwocie 2 mln zł, co w przeliczeniu na jeden udział wynosi ok. 999,50 zł. Dywidenda została w całości wypłacona.

Do czasu sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania Zarząd Spółki dominującej nie podjął decyzji w zakresie rekomendowanego podziału zysku za rok 2015. Ustalenia w tej sprawie poczynione zostaną w terminie późniejszym, nie później jednak niż do czasu zwołania zwyczajnego walnego zgromadzenia, które zgodnie z Kodeksem Sądów Handlowych musi się odbyć w ciągu 6 miesięcy od daty zakończenia danego roku obrotowego.

19. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	Za rok zakończony 31 grudnia 2015	Za rok zakończony 31 grudnia 2014
Zysk brutto przed opodatkowaniem	5 458	7 157
Podatek wyliczony według stawki 19%	1 037	1 360
Przychody/koszty podatkowe niebilansowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego - suma korekt konsolidacyjnych	1 583	3 120
Straty podatkowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego - pozostałe	-	-
Straty podatkowe z lat ubiegłych, z tytułu których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
Wykorzystanie uprzednio nierozliczonych strat podatkowych	-	-
Koszty trwale nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu	2 623	3 233
Ujemne/dodatnie różnice przejściowe, od których nie rozpoznano aktywa/rezerw z tytułu odroczonego podatku	- 11	- 53
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania	- 1 876	- 3 646
Podstawa naliczenia podatku dochodowego bieżącego i odroczonego	7 777	9 811
Obniżenia, zwolnienia	-	-
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	1 478	1 864

Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe spółek Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

19.1. Odroczonego podatek dochodowy

Różnice przejściowe dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego utworzone na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku dotyczą następujących tytułów:

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2015	31.12.2014
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży i przeznaczone do obrotu	175	142
Rzeczowe aktywa trwałe	13	11
Należności krótkoterminowe	72	156
Rozliczenia międzyokresowe	1 849	1 470
Strata podatkowa do rozliczenia w następnych okresach	49	104
Pozostałe	8	25
Aktywa z tytułu podatku odroczonego razem	2 166	1 908

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	31.12.2015	31.12.2014
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	210	162
Rzeczowe aktywa trwałe	310	249
Należności krótkoterminowe	167	38
Rozliczenia międzyokresowe	-	-
Pozostałe	-	44
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego razem	687	493
Aktywa z tytułu podatku odroczonego per saldo	1 479	1 415

Różnice przejściowe dotyczące zobowiązań z tytułu podatku odroczonego utworzone na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku dotyczą następujących tytułów:

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2015	31.12.2014
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży i przeznaczone do obrotu	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
Należności krótkoterminowe	-	-
Rozliczenia międzyokresowe	-	-
Strata podatkowa do rozliczenia w następnych okresach	-	-
Pozostałe	21	6
Aktywa z tytułu podatku odroczonego razem	21	6

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	31.12.2015	31.12.2014
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
Należności krótkoterminowe	151	100
Rozliczenia międzyokresowe	-	-
Pozostałe	3	6
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego razem	154	106
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego per saldo	133	100

20. Dodatkowe informacje o instrumentach finansowych

20.1. Wartość godziwa instrumentów niewycenianych w wartości godziwej

Według stanu na 31.12.2015 roku oraz 31.12.2014 roku wartość bilansowa aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jest zasadniczo zbliżona do wartości godziwej.

Według stanu na 31.12.2015 roku

Nazwa kategorii instrumentów i pozycja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	wartość bilansowa	wartość godziwa
Pożyczki i należności:	328 751	328 751
- środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	148 949	148 949
- należności krótkoterminowe i długoterminowe	179 802	179 802
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie:	257 644	257 644
- zobowiązania krótkoterminowe (kredyt)	15 138	15 138
- zobowiązania krótkoterminowe (inne niż kredyt)	242 506	242 506

Według stanu na 31.12.2014 roku

Nazwa kategorii instrumentów i pozycja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	wartość bilansowa	wartość godziwa
Pożyczki i należności:	303 191	303 191
- środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	50 708	50 708
- należności krótkoterminowe i długoterminowe	252 483	252 483
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie:	234 342	234 342
- zobowiązania krótkoterminowe (kredyt)	12 206	12 206
- zobowiązania krótkoterminowe (inne niż kredyt)	222 136	222 136

Środki pieniężne oprocentowane są stopą zmienną i stałą. Zarówno w 2015 jak i 2014 roku nie tworzone odpisów aktualizujących wartość pożyczek. Utworzone odpisy aktualizujące wartość należności zaprezentowane zostały w pkt. 13.2.1. W roku 2015 przychody z tytułu odsetek od pożyczek i należności wyniosły 643 tys. zł (w tym odsetki naliczone nieotrzymane 40 tys. zł), natomiast w 2014 roku wyniosły 706 tys. zł (w tym odsetki naliczone nieotrzymane 29 tys. zł). Strata z tytułu utraty wartości w całości dotyczy instrumentów zaliczanych do pozycji pożyczki i należności.

W 2015 roku koszty z tytułu odsetek od kredytu wyniosły 1.008 tys. zł wobec 977 tys. zł w roku 2014. Odsetki od kredytów i pożyczek dotyczą w całości kredytów krótkoterminowych. Zrealizowany koszt odsetek od kredytu w 2015 roku wyniósł 1.008 tys. zł (926 tys. zł w 2014 roku), odsetki niezrealizowane nie wystąpiły na 31.12.2015 roku (51 tys. zł w 2014r.).

20.2. Aktywa i zobowiązania finansowe ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii:

Poziom 1 – gdzie wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,

Poziom 2 - gdzie wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalane są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku),

Poziom 3 – gdzie wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe.

Według stanu na 31.12.2015 roku

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy				
Instrumenty pochodne	-	-	-	-
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu inne niż instrumenty pochodne	1 214	-	-	1 214
Razem aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 214	-	-	1 214
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy				
Instrumenty pochodne	-	-	-	-
Razem zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane przez kapitał				
Certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	-	3 885*	-	3 885
Instrumenty dłużne	7 867	-	-	7 867
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane przez kapitał	7 867	3 885*	-	11 752

* Kwota nie obejmuje wartości udziałów w IBS Kft, IBS Srl oraz IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o. z uwagi na wycenę udziałów w koszcie nabycia (zgodnie z MSR 39)

Według stanu na 31.12.2014 roku

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy				
Instrumenty pochodne	-	-	-	-
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu inne niż instrumenty pochodne	1 463	-	-	1 463
Razem aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 463	-	-	1 463
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy				
Instrumenty pochodne	-	-	-	-
Razem zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane przez kapitał				
Certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	-	1 610*	-	1 610
Instrumenty dłużne	7 105	-	-	7 105
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane przez kapitał	7 105	1 610*	-	8 715

* Kwota nie obejmuje wartości udziałów w IBS Kft i IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o. z uwagi na wycenę udziałów w koszcie nabycia (zgodnie z MSR 39)

W okresie bieżącym transfery pomiędzy poziomem 1 i poziomem 2 nie wystąpiły.

21. Wyłączenia Spółek z konsolidacji

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w oparciu o MSR 8 pkt 8, który zezwala na odstąpienie od zasad zawartych w MSSF w sytuacji, gdy skutek odstąpienia od ich zastosowania nie jest istotny, nie objęto konsolidacją: IPOPEMA Business Services Kft., IPOPEMA Business Services Srl oraz IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o.

	IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o.	IPOPEMA Business Services Srl.	IPOPEMA Business Services Kft.
Suma bilansowa na 31.12.2015	1	60	96
Udział procentowy w sumie bilansowej jednostki dominującej (w %)	-	0,02	0,03
Przychody za okres 1.01. - 31.12.2015	-	509	187
Udział procentowy w przychodach jednostki dominującej (w %)	-	1,07	0,39
Aktywa netto na 31.12.2015	1	24	62
Wynik finansowy za okres 1.01. - 31.12.2015	-	- 8	17

	IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o.	IPOPEMA Business Services Srl.	IPOPEMA Business Services Kft.
Suma bilansowa na 31.12.2014	1	50	220
Udział procentowy w sumie bilansowej jednostki dominującej (w %)	-	-	0,08
Przychody za okres 1.01. - 31.12.2014	-	127	877
Udział procentowy w przychodach jednostki dominującej (w %)	-	0,27	1,88
Aktywa netto na 31.12.2014	1	50	53
Wynik finansowy za okres 1.01. - 31.12.2014	-	32	41

22. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2015 roku ani na 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły zobowiązania warunkowe ani aktywa warunkowe.

Na mocy umowy z bankiem rozliczającym transakcje w Czechach, w 2016 roku Spółka poniesie koszty w maksymalnej wysokości 174 tys. CZK (27 tys. zł) wobec 1.650 tys. CZK (254 tys. zł) według stanu na 31 grudnia 2014 roku, jeżeli nie zostanie osiągnięta kwota minimalnego poziomu kosztów transakcyjnych określona w zawartej umowie i stanowiąca warunek poniesienia tego kosztu.

23. Gwarancje

W styczniu 2012 r. Spółce udzielona została przez Nordea Bank Polska S.A. (obecnie PKO Bank Polski S.A.) gwarancja do łącznej kwoty 268 tys. Euro, której zabezpieczeniem jest kaucja w wysokości 1.367 tys. zł. Na mocy aneksu zawartego w 2015 roku kwota gwarancji została podwyższona do 277 tys. Euro. Gwarancja wystawiona została na okres do 15 kwietnia 2018 r. i dotyczy zobowiązań związanych z wynajmem nowej powierzchni biurowej.

W kwietniu 2012 r. mBank S.A. (dawniej BRE Bank S.A.) udzielił Spółce gwarancji, której beneficjentem jest węgierski oddział Deutsche Bank AG, będący bankiem rozliczeniowym IPOPEMA Securities S.A. w odniesieniu do transakcji zawieranych na giełdzie papierów wartościowych w Budapeszcie. Gwarancja wystawiona została na kwotę 2,5 mln Euro (od dnia 2 kwietnia 2015 roku kwota gwarancji została zmieniona i wynosi 1,5 mln Euro) i zabezpiecza terminową spłatę zobowiązań finansowych Spółki wobec Deutsche Banku powstałych w związku ze świadczonymi przez niego usługami rozliczeniowymi i rozrachunkowymi dla transakcji na BSE. Na mocy zmian do umowy gwarancji w 2015 roku gwarancja przedłużona została na okres do 1 kwietnia 2016 r., natomiast w odniesieniu do wybranych przypadków określonych w umowie jej ważność upływa 1 lipca 2016 r. Zabezpieczeniem gwarancji jest kaucja w kwocie 3,5 mln zł.

24. Połączenia jednostek gospodarczych i nabycia udziałów niekontrolujących

24.1. Połączenia jednostek i nabycie jednostek zależnych

Z dniem 30 listopada 2015 r. nastąpiło połączenie IPOPEMA Asset Management S.A. („IPOPEMA AM”) z IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. na zasadzie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych (łączenie przez przejęcie), gdzie IPOPEMA TFI była spółką przejmującą, a IPOPEMA AM było spółką przejmowaną. Oznacza to, że na zasadzie art. 494 Kodeksu spółek handlowych, z dniem 30 listopada 2015 r. IPOPEMA TFI, jako Spółka Przejmująca, wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki Spółki Przejmowanej – IPOPEMA AM. Od dnia połączenia, portfelami funduszy inwestycyjnych oraz Klientów zarządza IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.

W 2014 roku Spółki z Grupy nie nabyły jednostek zależnych.

24.2. Zbycie jednostek zależnych

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym oraz w okresach poprzednich Grupa nie zbywała jednostek gospodarczych.

25. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje z jednostkami powiązanymi – przychody i koszty

Nazwa spółki powiązanej	Przychody		Przychody ze sprzedaży	
	w okresie od 01.01.-31.12.2015 roku		w okresie od 01.01.-31.12.2014 roku	
IPOPEMA Business Services Kft.	-	197	139	732
IPOPEMA Business Services Srl	-	507	79	128
Członkowie Zarządu i organów nadzorczych	35	23	101	10
Razem	35	727	319	870

Transakcje z jednostkami powiązanymi – należności i zobowiązania

Nazwa spółki powiązanej	Należności		Zobowiązania	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
IPOPEMA Business Services Kft.	-	82	-	-
IPOPEMA Business Services Srl	-	80	-	-
Członkowie Zarządu i organów nadzorczych	18	11	-	-
Razem	18	173	-	-

Do podmiotów powiązanych zalicza się również, zgodnie z MSR 24, Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej, a także osoby z nimi powiązane. Wynagrodzenie dla wymienionych osób zostało opisane w nocie 25.5. Program Motywacyjny dla tych osób został opisany w nocie 17.1.

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi oraz nierozliczone salda należności i zobowiązań Grupy Kapitałowej wyłącza się na etapie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania Grupy Kapitałowej.

25.1. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Transakcje między podmiotami powiązanymi realizowane są na zasadach rynkowych.

25.2. Pożyczka udzielona członkom Zarządu

Grupa nie udzielała pożyczek członkom Zarządu.

25.3. Transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Członkowie zarządu i rady nadzorczej zrealizowali (osobiście oraz poprzez spółki od siebie zależne) za pośrednictwem spółek z Grupy transakcje na papierach wartościowych zawierane na rynku regulowanym oraz poza rynkiem giełdowym jak również korzystali z usług zarządzania funduszami. Łączna wartość przychodu Grupy od ww. osobami wyniosła 3 tys. zł w 2015 roku wobec 60 tys. zł w 2014 roku.

Spółka podnajmuje powierzchnię biurową spółce związanej z członkiem Rady Nadzorczej. Łączna wartość obrotu z tego tytułu wyniosła 32 tys. zł w 2015 roku wobec 41 tys. zł w 2014 roku.

Grupa korzystała również z usług doradztwa prawnego kancelarii prawniczej Jacka Jonaka – Przewodniczącego Rady Nadzorczej – wartość transakcji w 2015 roku wyniosła 23 tys. zł wobec 10 tys. zł w 2014 roku.

25.4. Transakcje z jednostkami zależnymi

Transakcje ze spółką zależną IPOPEMA Business Services Kft.

W związku z działalnością w Węgrzech, która prowadzona jest we współpracy z lokalnymi partnerami występującymi jako „agenci firmy inwestycyjnej”, Spółka zawarła w 2010 roku umowy z IPOPEMA Business Services Kft. („IBS”): (i) umowa dotycząca usług („Services Agreement”), na podstawie której IBS świadczy na rzecz Spółki i jej węgierskich partnerów usługi wsparcia biurowego i sprzętowego, oraz (ii) umowa podnajmu sprzętu („Equipment lease agreement”) na mocy której IBS wynajmuje od Spółki sprzęt komputerowy (wraz z oprogramowaniem), w celu właściwego wsparcia współpracowników Spółki działających na rynku węgierskim w zakresie prowadzonej przez nich na rzecz Spółki działalności. W 2015 roku koszty wynikające z ww. umów wyniosły 197 tys. zł wobec 863 tys. zł (koszt) oraz 139 tys. zł (przychód z tytułu leasingu) w 2014 roku.

Transakcje ze spółką zależną IPOPEMA Business Services Srl

W związku z rozpoczęciem działalności w Rumunii, która prowadzona jest we współpracy z lokalnymi partnerami występującymi jako „agenci firmy inwestycyjnej”, Spółka zawarła w 2014 roku umowę z IPOPEMA Business Services Srl („IBS Srl”) dotyczącą usług („Services Agreement”), na podstawie której IBS świadczy na rzecz Spółki i jej rumuńskich partnerów usługi wsparcia biurowego i sprzętowego; dokonywała również rozliczeń kosztów związanych z poniesionymi przez siebie wydatkami. Łączna wartość transakcji wynikających z ww. umów w 2015 roku wyniosła 507 tys. zł wobec 128 tys. zł (koszt) oraz 79 tys. zł (przychód) w 2014 roku.

Transakcje z IPOPEMA TFI

W roku 2015 oraz 2014 Spółka dokonywała rozliczeń z IPOPEMA TFI w związku ze świadczonymi na jej rzecz usługami w zakresie obsługi IT, jak również dokonywała rozliczeń kosztów związanych z poniesionymi przez siebie wydatkami. Łączna wartość obrotu Spółki z tego tytułu w 2015 roku wyniosła 232 tys. zł (przychód) oraz 5 tys. zł (koszt) wobec 150 tys. zł (przychód) i braku kosztów w 2014 roku. Spółka realizuje również transakcje pośrednictwa w obrocie papierami wartościowymi na rzecz funduszy zarządzanych przez IPOPEMA TFI.

Transakcje z IPOPEMA Business Consulting

Dokonane w 2015 i 2014 roku transakcje pomiędzy Spółką, a IPOPEMA BC dotyczyły rozliczenia wydatków. Wzajemne rozliczenia wyniosły 28 tys. zł (przychód) oraz 71 tys. zł (koszt) w 2015 roku wobec 8 tys. zł (przychód) oraz 44 tys. zł (koszt) w 2014 roku.

W 2015 roku Spółka otrzymała od IBC dywidendę w wysokości 400 tys. zł (1 mln zł w 2014 roku).

Transakcje z IPOPEMA Asset Management

Dokonane w okresie 1-11.2015 i w 2014 roku transakcje pomiędzy Spółką, a IPOPEMA AM dotyczyły rozliczenia wydatków oraz świadczonych przez Spółkę usług w zakresie IT. Łącznie kwota rozliczeń z tego tytułu wyniosła 110 tys. zł (przychód) oraz 20 tys. zł (koszt) w 2015 roku wobec 109 tys. zł (przychód) oraz 74 tys. zł (koszt) w 2014 roku.

W 2015 roku Spółka otrzymała od IAM dywidendę w wysokości 1 mln zł (2 mln zł w 2014 roku).

25.5. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

Poniższa tabela przedstawia wysokość wynagrodzeń Rady Nadzorczej oraz członków Zarządu – zarówno wypłaconych, jak i potencjalnie należnych – oraz świadczeń dodatkowych (opieka medyczna w części finansowanej przez Spółkę), otrzymanych od spółek z Grupy IPOPEMA Securities:

Łączne wynagrodzenie (wraz z wynagrodzeniem premiovym)	2015	2014
Zarząd	3 473	2 086
Jacek Lewandowski	1 239	484
Mirosław Borys	468	363
Mariusz Piskorski	838	363
Daniel Ścigała	243	-
Stanisław Waczkowski	685	876
Rada Nadzorcza	88	85
Jacek Jonak	30	25
Janusz Diemko	10	20
Bogdan Kryca	16	16
Michał Dobak	24	20
Zbigniew Mrowiec	8	4

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej IPOPEMA Securities nie otrzymali żadnych wynagrodzeń od jej spółek zależnych.

Świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego

Zarówno w 2015 roku jak i w 2014 roku nie nastąpiły wypłaty z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia, świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, płatności na bazie akcji ani pozostałych świadczeń długoterminowych. Stan zobowiązań z tytułu świadczeń urlopowych wobec Zarządu jednostki dominującej wyniósł 2 tys. zł na 31 grudnia 2015 roku oraz 1 tys. na 31 grudnia 2014 roku. Świadczenie to nie zostało ujęte w powyższej tabeli.

Porozumienia z Mariuszem Piskorskim i Mirosławem Borysem z dnia 4 listopada 2008 r.

Dwóch członków Zarządu – Mariusz Piskorski i Mirosław Borys – zawarło ze Spółką porozumienia, na mocy których każdemu z nich przysługuje odszkodowanie w wysokości trzech miesięcznych wynagrodzeń w przypadku odwołania z Zarządu lub nie powołania na kolejną kadencję (z zastrzeżeniem określonych w umowie przypadków), jak również w przypadku zmiany warunków wynagrodzenia na mniej korzystne.

26. Pozycje w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

Podział działalności Grupy przyjęty w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

Działalność operacyjna - świadczenie usług maklerskich i doradczych, zarządzania funduszami i aktywami klientów oraz nabywanie i zbywanie papierów wartościowych w ramach prowadzonej działalności maklerskiej.

Działalność inwestycyjna - nabywanie oraz sprzedaż wartości niematerialnych, rzeczowego majątku trwałego oraz papierów wartościowych o charakterze długoterminowym.

Działalność finansowa - pozyskiwanie lub utrata źródeł finansowania (zmiany w rozmiarach i relacjach kapitału własnego i obcego w jednostce) oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści.

Struktura środków pieniężnych

	Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	148 949	50 708	148 802	50 707
1. W kasie	1	3	1	2
2. Na rachunkach bankowych	28 423	20 895	28 423	20 895
3. Inne środki pieniężne	120 494	29 810	120 494	29 810
4. Inne aktywa pieniężne (lokata > 3 m-cy)	30	-	-	-
5. Różnice kursowe naliczone	-	-	- 116	- 1

Różnica pomiędzy prezentacją środków pieniężnych w bilansie i w rachunku przepływów pieniężnych w 2015 roku i 2014 roku wynika z „oczyszczenia” środków pieniężnych z różnic kursowych oraz prezentowanych w środkach pieniężnych otrzymanych kart podarunkowych.

Środki pieniężne na koniec okresu obejmują środki pieniężne i inne aktywa pieniężne własne oraz klientów – podział został zaprezentowany w nocie 13.1.

Różnice zmian stanów pozycji bilansowych

	Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych – zmiana stanu
	31.12.2015	31.12.2014	2015 rok
Należności (krótko- i długoterminowe) brutto	180 371	253 407	73 313
Należności netto	179 801	252 119	
Odpisy na należności	570	1 288	- 718
Rozliczenia międzyokresowe	9 714	7 625	2 133
Razem zmiana stanu odpisów i rozliczeń międzyokresowych			1 415

Różnica pomiędzy bilansową zmianą stanu należności brutto a kwotą wykazaną w rachunku przepływów pieniężnych wynika z faktu „oczyszczenia” należności na dzień 31 grudnia 2015 roku z należności z tytułu udzielonych pożyczek, nieotrzymanych dywidend i należności z tytułu odsetek od wpłaconej kaucji zaprezentowanych w działalności inwestycyjnej a także w związku z przekwalifikowaniem kaucji do należności krótkoterminowych.

	Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych – zmiana stanu
	31.12.2014	31.12.2013	2014 rok
Należności (krótko- i długoterminowe) brutto	253 407	277 893	23 822
Należności netto	252 119	277 286	
Odpisy na należności	1 288	607	681
Rozliczenia międzyokresowe	7 625	9 159	- 1 413
Razem zmiana stanu odpisów i rozliczeń międzyokresowych			- 750

Różnica pomiędzy bilansową zmianą stanu należności brutto a kwotą wykazaną w rachunku przepływów pieniężnych wynika z faktu „oczyszczenia” należności na dzień 31 grudnia 2014 roku z należności z tytułu udzielonych pożyczek, nieotrzymanych dywidend i należności odsetkowych z tytułu wpłaconej kaucji oraz należności z tytułu leasingu (część długoterminowa) zaprezentowanych w działalności inwestycyjnej.

27. Leasing

Grupa jako leasingobiorca – prawo do użytkowania budynku

Spółki z Grupy wynajmują pomieszczenia biurowe na podstawie umów najmu. Prawo do użytkowania budynku przez okres trwania umowy zaklasyfikowane zostało jako leasing operacyjny. Umowa najmu prawa do budynku została zawarta na okres 5 lat z możliwością przedłużenia na kolejne 2 lata. Wartość minimalnych opłat leasingowych została przedstawiona w poniższej tabeli.

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	31.12.2015	31.12.2014
	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
W okresie 1 roku *	3 112	3 063
W okresie od 1 do 5 lat *	9 798	12 254
Powyżej 5 lat *	-	124
Razem zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	12 910	15 441

* średnia wartości roczna w okresie trwania najmu

Grupa jako leasingobiorca – leasing finansowy

Spółki z Grupy zawarły umowy leasingu pojazdów. Finansujący uprawniony jest do rekalkulacji wynagrodzenia gdy zmianie ulegnie stopa procentowa WIBOR / EURIBOR 1M oraz w przypadku zmian przepisów (w tym w szczególności przepisów podatkowych). Dla pojazdów określony został limit przebiegu pojazdu, który rozliczany będzie za cały okres trwania umowy. W przypadku gdy przebieg pojazdu jest wyższy od ustalonego przez strony limitu, wówczas spółki z Grupy zapłacą dodatkową opłatę z tytułu przekroczenia limitu przebiegu pojazdu.

Umowy leasingu zostały zaklasyfikowane jako leasing finansowy. Wartość minimalnych opłat leasingowych została przedstawiona w poniższej tabeli.

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	31.12.2015	31.12.2014
Wartość bilansowa netto	776	621
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	776	621
W okresie 1 roku *	186	178
W okresie od 1 do 5 lat *	590	443
Powyżej 5 lat *	-	-
Wartość warunkowych opłat leasingowych ujętych jako koszt okresu	268	217

Spółki z Grupy nie zawierały umów subleasingu.

Grupa jako leasingodawca

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku spółki z Grupy nie występowały w roli leasingodawcy.

W 2010 roku Spółka dominująca zawarła umowę leasingu finansowego ze spółką zależną nieobjętą konsolidacją. Leasing zakończył się z dniem 31 grudnia 2014 roku, niezrealizowane przychody finansowe w 2014 roku wyniosły 1 tys. zł. Wartość brutto inwestycji leasingowej na 31 grudnia 2014 roku wynosiła 14 tys. zł. Grupa nie tworzyła rezerw na nieściągalne należności z tytułu minimalnych opłat leasingowych. Nie występują warunkowe opłaty leasingowe ani niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy.

Należności z tytułu leasingu	31.12.2014	
	Inwestycja leasingowa brutto	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
W okresie 1 roku	14	14
W okresie od 1 do 5 lat	-	-
Powyżej 5 lat	-	-
Razem należności z tytułu leasingu	14	14

28. Różnice kursowe

Różnice kursowe ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, inne niż różnice kursowe powstałe na instrumentach finansowych wycenionych w wartości godziwej zostały zaprezentowane w nocie 16.3. W latach 2015 i 2014 nie wystąpiły różnice kursowe ujęte w innych całkowitych dochodach jako składnik kapitału własnego.

29. Zabezpieczenia na majątku Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities

Zarówno w 2015 roku jak i w 2014 roku zabezpieczone na majątku Grupy były kredyty obrotowe w rachunku bieżącym, o których szczegółowe informacje zamieszczono w nocie 15.3.2.

W 2015 i 2014 roku oprócz kaucji na rachunku bankowym w wysokości 4 mln zł, weksli własnych in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi, pełnomocnictw do dysponowania rachunkami bankowymi w Banku (przeznaczonych na zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym), kaucji wpłaconych na zabezpieczenie gwarancji (nota 23) oraz kaucji w wysokości 2 mln zł stanowiącej zabezpieczenie rozliczenia transakcji na giełdach zagranicznych Grupa nie posiadała zobowiązań zabezpieczonych na majątku na dzień 31 grudnia 2015 r.

30. Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej oraz kontrole w spółkach Grupy

30.1. Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej

W październiku 2015 roku IPOPEMA TFI zostało ukarane przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej za niedopełnienie obowiązku rejestracji transakcji oraz niewykonanie w terminie zalecenia pokontrolnego Komisji Nadzoru Finansowego karą pieniężną w wysokości 5 tys. zł. TFI złożyło wniosek do Ministra Finansów o ponowne rozpoznanie sprawy, w grudniu 2015 r. Minister Finansów utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy. Towarzystwo złożyło skargę na tę decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

W marcu 2014 roku zostało wszczęte postępowanie administracyjne przed Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego w stosunku do IPOPEMA TFI S.A. w sprawie przestrzegania przepisów statutu przez jeden z funduszy. W marcu 2015 roku Komisja Nadzoru Finansowego nałożyła na IPOPEMA TFI karę pieniężną w wysokości 50 tys. zł za nieprzestrzeganie w okresie wrzesień 2012 – lipiec 2013 roku ograniczeń inwestycyjnych. Towarzystwo złożyło wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

30.2. Kontrole

W 2015 roku w Spółce miała miejsce jedna kontrola zewnętrzna przeprowadzona przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych. Przedmiotowa kontrola dotyczyła ewidencji papierów wartościowych oraz wykorzystywanych do tego celu systemów informatycznych. Spółka nie otrzymała żadnych zaleceń od KDPW w związku z przeprowadzoną kontrolą.

W 2014 przeprowadzone zostały w Spółce dwie kontrole Komisji Nadzoru Finansowego. Pierwsza z nich dotyczyła szeroko rozumianej działalności Spółki w zakresie świadczenia usług maklerskich. Wraz z otrzymanym protokołem kontroli Spółka otrzymała zalecenia pokontrolne, o realizacji których KNF został poinformowany do końca 2014 roku.

Druga z kontroli przeprowadzonych w 2014 roku obejmowała swoim zakresie wykonywanie obowiązków wynikających z Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Również w tym przypadku Spółka otrzymała zalecenia pokontrolne, o realizacji których informacja została przekazana do KNF.

W październiku 2014 r. w Spółce miała miejsce kontrola KDPW dotycząca ewidencji papierów wartościowych oraz wykorzystywanych do tego celu systemów informatycznych. Zalecenie pokontrolne zostały zrealizowane do końca 2014 r.

W grudniu 2014 roku w Spółce została przeprowadzona przez Narodowy Bank Polski kontrola wykonywania obowiązków wynikających z art. 30 ust. 1 ustawy Prawo dewizowe. Informacja o realizacji zaleceń została przekazana do NBP w lutym 2015 r.

W pierwszym półroczu 2014 roku w IAM odbyła się kontrola KNF dotycząca sprawdzenia zgodności z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi: (i) świadczenia usług maklerskich w zakresie zarządzania portfelami (ii) trybu i warunków postępowania z klientami, organizacji i funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, systemu nadzoru zgodności działalności z prawem i systemu audytu wewnętrznego. Wraz z otrzymanym protokołem kontroli Spółka otrzymała zalecenia pokontrolne, o realizacji których KNF został poinformowany do końca 2014 roku.

Od czerwca do 1 sierpnia 2014 roku w IPOPEMA TFI przeprowadzona została kontrola KNF w zakresie zarządzania funduszami i reprezentowania ich wobec osób trzecich. Otrzymano protokół z kontroli oraz zalecenia pokontrolne, które zostały w całości wykonane w 2014 roku.

Spółka dominująca jako podmiot nadzorowany, począwszy od roku 2010, podlegają również corocznej ocenie przeprowadzanej przez Komisję Nadzoru Finansowego w ramach Badania i Oceny Nadzorczej (BION).

31. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Działalność na rynkach kapitałowych jest nierozdzielnie związana z ryzykiem mogącym mieć istotny wpływ na funkcjonowanie Grupy, które w skrócie zostały omówione poniżej.

Wszystkie typy ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości prowadzonej działalności oraz poziomu kapitału niezbędnego do zapewnienia bezpieczeństwa zawieranych transakcji z punktu widzenia wymogów kapitałowych.

31.1. Ryzyko rynkowe

Grupa Kapitałowa IPOPEMA Securities identyfikuje następujące rodzaje ryzyka rynkowego: ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe, ryzyko utraty płynności oraz ryzyko cenowe rozumiane jako ryzyko wahań kursów instrumentów finansowych opartych o ceny akcji.

Grupa w swoim portfelu posiada akcje spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Ich wartość na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła 1.214 tys. zł (wobec 1.463 tys. zł na 31 grudnia 2014 roku). Nabywanie akcji na własny rachunek odbywa się w ograniczonym zakresie. W związku z czym ekspozycja na ryzyko jest niska. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa korzysta kredytów bankowych, posiada środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest efektywne wykorzystanie środków finansowych na działalność Grupy.

Założenia przyjęte do analizy wrażliwości na 31.12.2015 r. zostały opisane w tabeli przy każdym z typów ryzyka. Przy sporządzeniu analizy wrażliwości uwzględniono wpływ na wynik i kapitały w okresie 1 roku od ostatniego dnia okresu sprawozdawczego. W poniższej analizie nie został uwzględniony wpływ podatku na wyniki analizy.

Pozycja w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	Wartość pozycji w tys. PLN wg skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe			
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na kapitał	
		+ 100 pb (w tys. PLN/ USD/EUR)	-100 pb (w tys. PLN/ USD/EUR)	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%
Aktywa finansowe									
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	44 643	446	- 446	1 602	- 1 602	-	-	-	-
Depozyty bankowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	178 434	-	-	1 034	- 1 034	-	-	-	-
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu *	1 214	-	-	-	-	121	- 121	-	-
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży **	11 764	79	- 79	56	- 56	-	-	390	- 390
Zobowiązania finansowe									
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	242 468	-	-	- 1 041	1 041	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	15 138	- 151	151	-	-	-	-	-	-
Inne zobowiązania finansowe	786	- 8	8	-	-	-	-	-	-
Razem	- 22 181	366	- 366	1 651	- 1 651	121	- 121	390	- 390

* Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu wykazane w analizie wrażliwości obejmują instrumenty z działalności brokerskiej.

** Kwota nie obejmuje wartości udziałów w IBS Kft, IBS Srl i IO z uwagi na wycenę udziałów w koszcie nabycia (zgodnie z MSR 39)

Założenia przyjęte do analizy wrażliwości na 31.12.2014 r. zostały opisane w tabeli przy każdym z typów ryzyka.

Pozycja w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	Wartość pozycji w tys. PLN wg skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe			
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na kapitał	
		+ 100 pb (w tys. PLN/ USD/EUR)	-100 pb (w tys. PLN/ USD/EUR)	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%
Aktywa finansowe									
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	33 133	331	- 331	1 364	- 1 364	-	-	-	-
Depozyty bankowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	249 737	-	-	919	- 919	-	-	-	-
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu *	1 463	-	-	-	-	146	- 146	-	-
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży **	8 715	-	-	65	- 65	-	-	872	- 872
Zobowiązania finansowe									
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	223 397	-	-	- 1 002	1 002	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	12 206	- 122	122	-	-	-	-	-	-
Inne zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	57 445	209	- 209	1 347	- 1 347	146	- 146	872	- 872

* Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu wykazane w analizie wrażliwości obejmują instrumenty z działalności brokerskiej.

** Kwota nie obejmuje wartości udziałów w IBS Kft, IBS Srl i IO z uwagi na wycenę udziałów w koszcie nabycia (zgodnie z MSR 39)

31.2. Ryzyko stopy procentowej

Grupa posiada zobowiązania z tytułu kredytów obrotowych, dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym występuje ryzyko wzrostu tych stóp w stosunku do momentu zawarcia umowy. Ponadto Grupa lokuje wolne środki pieniężne m.in. w inwestycje o zmiennej stopie, co powoduje zmniejszenie zysków z inwestycji w sytuacji spadku stóp procentowych. Informacje o aktywach i zobowiązaniach narażonych na ryzyko stopy procentowej zostały przedstawione w notach 13.1 i 15.3.

Z uwagi na to, że Grupa posiadała, w okresie sprawozdawczym zarówno aktywa jak i zobowiązania oprocentowane według stopy zmiennej (co równoważyło ryzyko) oraz ze względu na nieznaczne wahania stóp procentowych w minionych okresach, jak również na brak przewidywań gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych Grupa nie stosowała zabezpieczeń stóp procentowych, uznając że ryzyko stopy procentowej nie jest znaczące.

2015 rok				
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	45 940	-	-	45 940
Kredyty w rachunku bieżącym	15 138	-	-	15 138
Razem	30 802	-	-	30 802

2015 rok				
Oprocentowanie stałe	<1rok	1–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	102 978	-	-	102 978
Razem	102 978	-	-	102 978

2014 rok				
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	46 686	-	-	46 686
Kredyty w rachunku bieżącym	12 206	-	-	12 206
Razem	58 892	-	-	58 892

2014 rok				
Oprocentowanie stałe	<1rok	1–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	4 015	-	-	4 015
Razem	4 015	-	-	4 015

31.3. Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych, przy czym z uwagi na ponoszenie większości kosztów działalności w walucie krajowej poziom tego ryzyka jest istotnie ograniczony. Ryzyko walutowe wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu USD, EUR, HUF, CZK i RON jednakże w roku 2015 i 2014 większość kosztów działalności ponoszona była w walucie krajowej. Grupa nie posiadała również kredytów ani pożyczek w walucie obcej. Natomiast w związku z działalnością prowadzoną na Węgrzech, w Czechach i w Rumunii, dokonuje rozliczeń w walucie obcej (HUF, CZK, RON) w zakresie rozliczeń transakcji giełdowych oraz innych kosztów działania na tych rynkach (w tym opłaty banku rozliczeniowego i giełd papierów wartościowych, koszty współpracowników). Jednak ze względu na specyfikę rozliczeń transakcji (Spółka dominująca występuje w roli pośrednika) udział tego ryzyka w ogólnej ocenie ryzyka prowadzonej przez Grupę działalności jest mało istotny. Spółka udzieliła pożyczki w walucie obcej (jej wartość na 31 grudnia 2015 roku wyniosła 221 tys. zł wobec 283 tys. zł na 31 grudnia 2014 roku) oraz posiada lokaty i środki na rachunku bankowym w walucie obcej. Ocena wpływu zmian kursów walutowych według stanu na 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku została przedstawiona w notce 31.1.

	31.12.2015	31.12.2014
Należności w walucie		
- EUR	309	1 639
- HUF	340 342	91 613
- USD	185	238
- CZK	22 985	1 000
- RON	48	49
Zobowiązania w walucie		
- EUR	453	1 663
- HUF	346 602	102 947
- USD	326	251
- CZK	22 185	211
- GBP	2	1
- RON	9	3
Środki pieniężne w walucie		
- CZK	293	764
- EUR	2 483	2 135
- HUF	58 019	26 604
- RON	626	479
- USD	1 118	758
- GBP	19	15
- SEK	27	6
- JPY	350	230
- DKK	67	53
- NOK	231	-
- CHF	30	10
- TRY	214	566

31.4. Ryzyko cenowe

Grupa posiada instrumenty finansowe będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym – na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Grupa identyfikuje ryzyko związane z wahaniami kursów instrumentów finansowych notowanych na GPW. Instrumenty te rozpoznawane są w skonsolidowanym sprawozdaniu jako instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu. Grupa posiada również certyfikaty inwestycyjne i jednostki uczestnictwa, które narażone są na ryzyko zmian ceny bieżącej certyfikatu, jednak łączna wartość certyfikatów i jednostek uczestnictwa posiadanych przez Grupę jest nieistotna.

Ryzyko cenowe związane z instrumentami finansowymi jest ograniczone z uwagi na fakt, iż Grupa w stosunkowo nieznacznym zakresie inwestuje własne środki w instrumenty finansowe.

Ocena wpływu zmian cen instrumentów finansowych, które Grupa posiadała na 31 grudnia 2015 oraz 31 grudnia 2014 roku została przedstawiona w nocie 31.1.

31.5. Ryzyko kredytowe

Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko niewywiązania się wierzycieli ze swoich zobowiązań i tym samym spowodowanie poniesienia strat przez Grupę. Uwzględniając powyższe, w ocenie Grupy, ryzyko kredytowe zostało ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym poprzez utworzenie odpisów aktualizujących. Wiekowanie należności oraz kwoty utworzonych odpisów na należności zostały przedstawione w nocie 13.2.1.

Zdaniem Zarządu nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego gdyż Grupa posiada wielu odbiorców, udział w przychodach żadnego z odbiorców nie przekracza 10% przychodów Grupy.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i dostępne do sprzedaży ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów (nota 13.1, 13.4 i 13.5). Ryzyko kredytowe związane z depozytami bankowymi, instrumentami finansowymi i innymi inwestycjami uznaje się za niskie, ponieważ Grupa zawarła transakcje z instytucjami o ugruntowanej pozycji finansowej.

Zarówno w 2015 jak i w 2014 roku w spółkach z Grupy nie występowały ekspozycje ze zmodyfikowanymi warunkami podlegające polityce forbearance. *Forbearance* ma miejsce w przypadkach, gdy pożyczkodawca decyduje się na modyfikację warunków umowy pożyczki lub instrumentu dłużnego w sytuacji, gdy pożyczkobiorca nie jest w stanie ich spełnić z powodu trudności finansowych. Modyfikacja warunków może obejmować obniżenie

stopy procentowej, odroczenie spłaty kapitału, czyli zmianę lub niewymaganie ograniczeń umownych. Polityka *forbearance* oznacza zestaw działań związanych z renegecją i restrukturyzacją warunków umów kredytowych.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku maksymalna kwota straty z tytułu ryzyka kredytowego dla instrumentów zaliczanych do pożyczek udzielonych i należności własnych (określonych w nocie 20.1) wynosi 328.751 tys. zł (na 31 grudnia 2014 roku wynosiła 303.191 tys. zł).

31.6. Ryzyko związane z płynnością

Grupa jest narażona na ryzyko utraty płynności, rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia. Celem Grupy jest utrzymanie płynności na optymalnym poziomie poprzez zarządzanie należnościami, zobowiązaniami, instrumentami finansowymi oraz przez finansowanie dłużne, tj. krótkoterminowe kredyty bankowe.

W ocenie Grupy, znaczna wartość własnych środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego (nota 13.1), dostępne linie kredytowe finansujące działalność na GPW (nota 15.3.2) oraz dobra kondycja finansowa Grupy powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako nieznaczne.

Tabela informująca o terminach wymagalności zobowiązań (wiekowanie zobowiązań) została zaprezentowana w nocie 15.3.1. Zdecydowana większość zobowiązań (97%) wynika z transakcji zawieranych na giełdach papierów wartościowych, które są w większości transakcjami pośrednictwa w zakupie bądź sprzedaży instrumentów finansowych dla klientów Grupy. Zatem zobowiązanie wynikające z transakcji giełdowych jest w dużej mierze równoważone transakcją generującą z drugiej strony należność z transakcji giełdowych. Saldo transakcji giełdowych (należności vs zobowiązania) na 31 grudnia 2015 roku wyniosło (-) 279 tys. zł wobec 878 tys. zł na 31 grudnia 2014 roku. Transakcje własne zawierane na GPW mogą być finansowane z dostępnych linii kredytowych. Ryzyko utraty płynności w tym przypadku uznaje się za niskie.

32. Zarządzanie kapitałem

Grupa zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy. Kapitał własny Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniósł 80.900 tys. zł wobec 76.892 tys. zł na dzień 31 grudnia 2014 roku.

IPOPEMA Securities jest domem maklerskim a ponadto spełnia warunki uznania za unijną instytucję dominującą, w związku z czym niezależnie od wymogu spełniania norm adekwatności kapitałowej w ujęciu jednostkowym, Grupa zobowiązana jest dodatkowo do spełnienia norm adekwatności kapitałowej w ujęciu skonsolidowanym. Grupa Kapitałowa zobowiązana jest do kalkulacji funduszy własnych oraz wymogów ostrożnościowych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2013 (Dz.U.L 176 z 27 czerwca 2013 roku z późn. zm. „CRR”), które to rozporządzenie między innymi zobowiązuje Grupę do utrzymywania odpowiedniego poziomu skonsolidowanych funduszy własnych.

Pomimo znacznego wzrostu poziomu kapitału własnego Spółka korzysta z finansowania dłużnego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami Spółka musi spełniać wymogi kapitałowe opisane w nocie 14.4. W związku z prowadzoną działalnością na rynku wtórnym Spółka po każdym dniu sesyjnym jest zobowiązana do zapewnienia odpowiedniej wielkości środków finansowych na rzecz Funduszu Gwarancyjnego. Obecnie Spółka każdorazowo zasila powyższy fundusz korzystając z posiadanej linii kredytowej (szczegółowo opisane w nocie 15.3.2). Istnieje ryzyko, że poziom kapitału własnego (a tym samym poziomu funduszy własnych) i dostępne finansowanie dłużne będą ograniczały potencjał obrotów możliwych do zrealizowania przez Spółkę. Dotychczas Spółka nie odnotowała problemów związanych z wysokością wpłat do Funduszu Gwarancyjnego, a poziom dostępnej linii kredytowej zapewnia bezpieczne prowadzenie działalności w obecnym wymiarze, a nawet jej istotny wzrost. Nie można wykluczyć, że Bank odmówi Spółce przedłużenia umowy linii kredytowej. W takim jednak przypadku Spółka finansować się będzie ze środków własnych, a także podejmie kroki mające na celu ewentualne pozyskanie finansowania z innego banku.

Należy również zauważyć, że w przypadku nierozliczenia w terminie przez klientów Spółki transakcji zawieranych na ich zlecenie Spółka będzie zmuszona zrealizować transakcję przy wykorzystaniu środków własnych.

Biorąc pod uwagę zakres i specyfikę prowadzonej działalności, obecny poziom kapitałów własnych Spółki jest wystarczający. Nie można jednak wykluczyć, że realizowane obecnie, a także rozważane w przyszłości projekty biznesowe będą wymagały zwiększenia poziomu takich kapitałów. W przypadku konieczności zwiększenia bazy kapitałowej konieczne może być przeprowadzenie podwyższenia kapitału w drodze emisji nowych akcji.

Należy także zwrócić uwagę na fakt, że w przypadku wystąpienia zdarzeń mających negatywny wpływ na wyniki finansowe realizowane przez Spółkę i odnotowanie strat, poziom kapitału własnego może ulec obniżeniu, co może również obniżyć zdolność Spółki do korzystania z finansowania dłużnego i wymusić ograniczenie skali prowadzonej działalności.

IPOPEMA TFI jako towarzystwo funduszy inwestycyjnych jest również zobowiązana wymogami określonymi w art. 49 oraz art. 50 ustawy o funduszach inwestycyjnych z dnia 27 maja 2004 roku do posiadania odpowiednich kapitałów własnych.

Zgodnie z tymi wymogami kapitał początkowy Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych na wykonywanie działalności ma wynosić nie mniej niż równowartość 125.000 euro. Kapitały własne TFI powinny również być na poziomie nie niższym niż 25% różnicy pomiędzy wartością kosztów ogółem a wartością zmiennych kosztów dystrybucji poniesionych w poprzednim roku obrotowym. Dodatkowym wymogiem jest by Towarzystwo niezwłocznie zwiększyło poziom kapitałów własnych w momencie, gdy wartość aktywów funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo przekroczy równowartość 250.000 tys. euro. Kwota dodatkowa zwiększenia kapitałów własnych ma stanowić 0,02% różnicy między wartością aktywów wszystkich funduszy zarządzanych przez Towarzystwo a kwotą stanowiącą równowartość w złotych 250.000 euro. Towarzystwo nie ma obowiązku zwiększania swoich kapitałów w sytuacji, gdy jego kapitał początkowy oraz kwota dodatkowa przekraczają równowartość 10.000 tys. euro. Zgodnie z wymogami ustawowymi Ipopema TFI posiada wymaganą wielkość kapitałów własnych.

33. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej IPOPEMA Securities w 2015 i 2014 roku kształtowało się następująco:

	2015 rok	2014 rok
Zarząd Jednostki Dominującej	4	4
Zarządy Jednostek z Grupy	6	5
Pozostali pracownicy Grupy	177	180
Razem	187	189

34. Instrumenty finansowe klientów

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość zdematerializowanych notowanych na giełdach papierów wartościowych instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach klientów wyniosła 658.465 tys. zł (96.011 tys. sztuk) wobec 21.863 tys. zł (292 sztuk) na dzień 31 grudnia 2014 roku. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka przechowywała 90 tys. obligacji klientów w formie dokumentu o wartości 90 mln zł oraz 12 tys. akcji o wartości 165 tys. zł. W okresie porównawczym, tj. na dzień 31 grudnia 2014 roku Spółka przechowywała 53 mln obligacji klientów w formie dokumentu, a ich wartość wyniosła 53 mln zł.

Spółka prowadzi również rachunek tzw. „sponsora emisji”, na którym zapisane były zdematerializowane instrumenty finansowe notowane na GPW o wartości 632 tys. zł (291 tys. akcji) na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz o wartości 1.145 tys. zł (291 tys. akcji) na dzień 31 grudnia 2014 roku.

35. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Na mocy umowy z dnia 24 lipca 2015 roku podmiotem uprawnionym do badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki za 2015 rok oraz do przeglądu sprawozdań finansowych za pierwsze półrocze 2015 roku jest BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12. Umowa została zawarta na wykonanie ww. usług za okresy: roczny i śródroczny 2015 roku.

	2015 rok	2014 rok
Obowiązkowe badanie sprawozdania finansowego	78	109
Inne usługi poświadczające	81	48
Pozostałe usługi	-	-
Razem	159	157

36. Działalność zaniechana

W 2015 ani w 2014 roku Grupa nie zidentyfikowała działalności zaniechanej. W konsekwencji, wszystkie przedstawione informacje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dotyczą działalności kontynuowanej.

37. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Wszystkie zdarzenia mające wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2015 rok zostały ujęte w księgach rachunkowych 2015 roku.

Warszawa, dnia 18 marca 2016 roku

Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

Mirostaw Borys
Wiceprezes Zarządu

Daniel Ścigała
Członek Zarządu

Danuta Ciosek
Główna księgowa